

SHIBA-USA

Nr. 1

2008

Årgang 11

ISDRONNINGEN....

STYRET:

Leder Solvor Nærland

Tlf 55 31 37 84 Mob 481 18 971

e-post: solvor@shibaliv.com

Nestleder Inger Merete Ingebrigtsen

Mob 915 24 838

e-post: inger@oppdal.com

Fung. sekretær Laila Nagel

Klubbens adresse:

Engnesvn 31, 3092 Sundbyfoss

Mob 916 68 579

e-post: l-nag@online.no

Kasserer Terje Håheim

Mob 918 25 497

e-post: terje.haheim@bouvnet.no

Styremedlem Torstein Gleditsch

Mob 958 06 490

e-post: torstein@gleditsch.net

Varamedlemmer

Tove Holmøy

Tlf 3336 9332

e-post: t.holmoy@online.no

Sverre Kjøbli

Tlf 74 15 28 16 Mob 915 75 329

e-post: skjobli@online.no

Dan Ove Tuven

Tlf 75 91 04 75 Mob 926 92 407

e-post: dan.tuven@monet.no

KONTAKTPERSONER:

Sørlandet Bente K. Pedersen,

Tlf 37 04 15 34 Mob 993 85 748

e-post: habagou@tele2.no

Østlandet Laila Nagel,

Tlf 33 05 88 83 Mob 916 68 579

e-post: l-nag@online.no

Vestlandet Christen Lang,

Tlf 55 95 17 01 Mob 909 81 295

e-post: chr-lan@online.no

Midt-Norge Mildrid Kjøbli,

Tlf 74 15 28 16 Mob 957 20 175

e-post: skjobli@online.no

Nord-Norge Else Pedersen,

Mob 996 14 964

e-post: pedelsa_80@hotmail.com

Agility Lise Komisrud,

Tlf 63 96 99 78 Mob 916 87 047

e-post: lisekom@online.no

Lydighet Sissel Skjelbred,

Tlf 74 14 32 69 Mob 975 67 022

e-post: k-svends@online.no

Bruks Halvor Størmer,

Mob 913 29 027

e-post: halvor.stormer@nfk.no

Valpeformidler

Ingrid Hofflund-Nystad

Mob 474 15 152

valpeformidler@gmail.com

FORSIDEBILDET Bi len Tingeling Foto: Sissel Skjelbred
BAKSIDEN Ran og Zenmai av Enerhaugen Foto: Solvor Nærland
UTGIVELSEPLAN Nr. 1 Mars (Manusfrist 15/2) Nr. 2 Juni (Manusfrist 15/5) Nr. 3 September (Manusfrist 15/8) Nr. 4 Desember (Manusfrist 15/11)
ANNONSEPRISER Helside i enkeltnummer 100,- Helside helårsannonse 300,- Halvside i enkeltnummer 75,- Halvside helårsannonse 250,-
MEDLEMSKAP Kontakt kasserer for priser og fremgangsmåte.
STOFF TIL SHIB-A-VISA sendes Lisbeth Høyem, Leiraplassen 6, 7710 Sparbu E-post lisbeth@akinuba.no Bilder ønskes i jpg og min 300dpi Redaktøren forbeholder seg retten til å bruke, redigere og forkorte innsendt materiale.
SORT-HVIT OG FINE FARGER Shib-a-visa utgis i sort-hvit, men ca 4 uker etter utgivelse legges pdf-utgave i farger, ut på www.norskshibaklubb.net !
KLUBBEN PÅ NETT: www.norskshibaklubb.net
KLUBBENS KONTO: 0540.11.87369
HUSK Å MELDE FRA HVIS DU FLYTTER!

INNHOOLD:	
Styret	2
Innhold	3
Lederens side	4
Redaktørens side	5
Kunngjøring av årsmøte	6
Info fra Valgkomiteen	7
Referat desember	8
Fjortisen	11
Referat januar + februar	14
Invitasjon til treff	18
Sykdommer i kne og haseledd	19
Nikko har fått synet tilbake	22
Grå stær hos hund = katarakt	24
Øyelysing	25
Intelligens og stimulering	27
Referat 18.februar	30
Klubbeffekter	31
Annonser Japanspesialen 2008	32
Bente Pedersen	35
Christen Lang	36
Mildrid Kjølbi	38
Elsa Pedersen	39
Lise Kommisrud	40
Sissel Skjelbred	42
Halvor Størmer	44
Utstillingsresultater	46
Årets utstillingsshiba 2007	48
Utstillingskurs	53
Herpes	55
Årets oppdretter 2007	59
Årets junior/unghund 2007	60
Årets veteran 2007	61
Årets bruksshiba	62
Valpekassen	63

RETTELSE:

Forsidebildet i forrige nummer var av
Ak-inu-bas Asamoya no Machiko,
foto Stig M Berg

Det nærmer seg et nytt årsmøte. Det vil si at jeg snart har vært leder i Shibaklubben i det ene året jeg er valgt for.

Før valget gjorde jeg det klart at jeg ikke primært er noe organisasjonsmenneske. Jeg brenner mer for formidlings- og utredningsoppgaver om shibarasen enn for regelverk og organisasjonsspørsmål. Jeg trives med andre ord bedre med fordypning i enkeltoppgaver enn med å skulle ha oversikt over det meste.

Jeg sa likevel ja til å være leder i erkjennelsen av at organisasjonen trengte en uavhengig leder med godt kjennskap til klubbens historikk, tradisjoner og kultur, og som medlemmene stort sett hadde tillit til.

Shibaklubben trenger fortsatt en leder med disse kvalifikasjonene. Det betyr ikke at det må være meg. I tillegg til å være en uavhengig person som medlemmer på tvers av gamle skillelinjer har tillit til, og med godt kjennskap til klubbens historikk, tradisjoner og kultur, skulle jeg ønske meg en leder som elsker organisasjonsarbeid og som lett beholder oversikt over det meste.

Er du en slik person, eller kjenner du til et medlem som er slik, så ta kontakt med valgkomitéen.

Jeg kommer ikke til å la Shibaklubben i stikken. Dersom valgkomitéen ikke finner fram til en kandidat med de kvaliteter jeg har nevnt, fortsetter jeg som leder dersom det er ønskelig.

Jeg har et enkelt men brennende ønske: Dersom du blir bedt om svar på konkrete spørsmål fra styret, så vær så snill og svar! Det har i noen tilfeller vært behov for diverse purringer. Slikt tærer på engasjementet til tillitsvalgte, og oppleves ubehagelig. Overhold også oppgitte tidsfrister.

Solvor

Nytt år, nye muligheter!

Dette er et stort år for NSK, det er nå 10 år siden klubben ble startet! Jeg husker det første møtet, det ble avholdt i Trondheim, og da er det moro å kunne invitere til Jubileumsutstilling i "stiftelsesbyen".

Nytt av året er at årsmøtet avholdes allerede fredag, jeg håper mange medlemmer møter opp! Og jeg gleder meg allerede til Jubileumsmiddagen, som anbefales til alle!

Med årsmøtet kommer også valg, og jeg vil benytte anledningen til å oppfordre medlemmer til å fremme forslag på personer til styret. Valgkomiteen kan ikke være over alt, og jeg er sikker på at det finnes ildsjeler der ute. Kjenner **du** en, kan du tipse valgkomiteen.

I dette nummeret av Shib-a-visa har jeg funnet flere artikler om helse hos hund, og jeg takker Mathias som delte sin historie, en historie jeg har prøvd å fylle ut med mer informasjon om grå stær og generelt om øyne hos hund.

Jeg har også fått inn presentasjoner av noen av klubbens kontaktpersoner, og de som ikke har vært presentert enda, skjønner kanskje hva som kommer i neste nummer?

Som redaktør er jeg avhengig av DERE! Så fortsett å sende inn historier og bilder! Og gi gjerne tilbakemelding på innholdet jeg tror er interessant.... Kanskje er det andre emner dere heller vil lese om?

Ellers er jeg i tenkeboksen. Det er nemlig Verdensutstilling i Stockholm i juli, jeg har allerede booket overnatting, og snart må jeg bestemme hvilke hunder som skal være med og hvilke utstillinger de skal stille på. Og på en så stor utstilling går første påmeldingsfrist ut allerede 3. mars....

Jeg håper å treffe MANGE av dere på spesialen! Inntil da får jeg bare si - vi snakkes!

Lisbeth

FRA STYRET:

KUNNGJØRING AV ÅRSMØTE

Årsmøtet 2008 i Norsk Shibaklubb avholdes 9. mai kl 20.00

Sted: TV-stua på Storsand Gård Camping
(samme sted som Japanspesialen).

Forslag eller saker som medlemmene ønsker fremmet, sendes til styret og må være poststempelt senest 6 uker før møtedagen, altså 28. mars.

Saker sendes til NSK V Laila Nagel, Engnesvn 31, 3092 Sundbyfoss
Eller til e-post: l-nag@online.no

Innkalling med sakliste og sakspapirer vil bli utsendt før årsmøtet.

Klubbens lover ligger på klubbens hjemmeside

Når det gjelder innsending av forslag til kandidater til valget, vises til egen informasjon fra Valgkomiteen.

Vi ønsker alle velkommen til sosialt samvær og spennende utstillingsdager på Japnspesialen 2008.

(Bilde fra Japanspesialen 2004)

FRA VALGKOMITEEN:

Til årsmøtet i NSK fredag 9. mai skal valgkomiteen fremme kandidater til følgende verv:

Leder	2 år
Sekretær	2 år
Styremedlem	2 år
Styremedlem	2 år
Varamedlem	1 år
Varamedlem	1 år
Varamedlem	1 år
Revisor	1 år
Vara revisor	1 år
Valgkomitémedlem	2 år
Valgkomitémedlem	1 år
Valgkomitémedlem	1 år
Vara valgkomité	1 år
Vara valgkomité	1 år

**Medlemmene oppfordres til å komme med innspill!
Det kan gjøres på 2 måter:**

FORSLAG : Kandidaten må være forespurt og ha sagt ja. Kandidaten vil stå på stemmeseddelen også om den ikke blir valgkomiteens kandidat.

TIPS : om personer kan gjøres uten å forespørre kandidaten. Det blir da valgkomiteens oppgave å forespørre kandidaten, dersom de synes personen kan være kandidat til verv.

Forslag og tips må være poststempelt senest 28. mars og sendes Tom Hofslie, Anholtveien 145, 3160 Stokke eller per e-post til tom@willemo.no

Hilsen Valgkomiteen

Referat fra styremøte i NSK (telefonkonferanse) den 11. desember 2007

Til stede: Laila, Torstein, Inger Merete, Terje, Tove, Sverre og Solvor

Sak 69/07: Post/informasjon

Det har kommet henvendelse fra Arena247.no om en ny søkemotor for alle arrangementer i Norge, der vi tilbyr gratis oppføring. Våre dataspesialister fraråder at vi går inn på dette fordi slike gode tilbud pleier å ha en hake ved seg.

Sak 70/07 Svar fra NKK på styrets henvendelse

Se sak 50/07. I brevet opplyser NKK ved Ole-Arild Fosmo at det ikke er innkommet noen anke til Appellutvalget, slik at klubbens vedtak om strykning av medlemskap er trådt i kraft. Det ble også vist forståelse for og uttrykt støtte til klubbens reaksjoner. Det vises for øvrig til at saken på bakgrunn av lover og medlemsavtalen må finne sin løsning i klubben.

Klubben har fortsatt behov for hjelp til å få tilbake sine penger, dokumenter og pokal. Styret vil derfor be NKKs Hovedkomité om å se på saken med bakgrunn i NKKs lover § 22, punkt 2b: *"DK behandler saker som blir forelagt komitéen av tilknyttet klubb/forbund når klubben/forbundet vurderer en sak så alvorlig at strengere reaksjon enn det klubben/forbundet kan gi bør vurderes og at vedkommende er reagert på i henhold til klubbens/forbundets mandat"*.

Sak 71/07: Erstatning av vandrepokal som ikke er tilbakelevert

Styret vedtok å erstatte An-Ans vandrepokal, som ikke er tilbakelevert klubben av vinneren i 2006. Dette for at vinneren av pokalen på Shibaspesialen 2007 skal få gleden av å ha den i sitt eie de få månedene som er igjen før neste Shibaspesial. Solvor kjøper en pokal som er mest mulig lik den opprinnelige. Pokalen skal foreløpig ikke graves, i tilfelle den etterlyste pokalen likevel skulle bli tilbakelevert. Solvor kjøper også et album og skaffer nye bilder av tidligere vinnere. Hun ber Christen Lang om hjelp til å rekonstruere albumet.

Sak 72/07: Økonomisk gjennomgang

Kasserer hadde laget en oversiktlig tabell over klubbens økonomiske situasjon pr d.d. Denne viser at økonomien er ryddig, og at vi vil komme ut med et pent overskudd. I tillegg har vi varebeholdningen, som utgjør en verdi.

Sak 73/07: Ny distriktskontakt Nord-Norge

Elsa Pedersen er oppnevnt som ny distriktskontakt for Nord-Norge. Hun har, i likhet med de andre distriktskontaktene, fått liste med medlemmene i distriktet.

Klubben har svært få medlemmer i sørlandsdistriktet. Laila prøver gjennom oppdretterne å få vite om solgte valper til dette distriktet, slik at vi kan prøve å verve eiere som ikke er medlem.

Sak 74/07: Kontaktperson mellom styret og distriktskontaktene

Laila, som selv er distriktskontakt, påtok seg denne oppgaven. Det innebærer at hun med jevne mellomrom tar kontakt med dem, og evt også gir tips og veiledning. Distriktskontaktene henstilles dessuten til selv å ta kontakt med Laila.

Sak 75/07: Helseundersøkelsen

Komiteén har fått oversendt et skjema utarbeidet av Shiba-No-Kai, i tillegg til det som var laget av den danske shibaklubben. De vurderer hva som er hensiktsmessig å bruke i vårt skjema. De vil også vurdere om det kan være hensiktsmessig å legge arbeidet med innsamling av helseinformasjon ut til studenter ved Veterinærhøgskolen.

Komiteén bes også se om det kan være formålstjenlig for klubben å innføre et avlsråd, som i såfall kun skal ha rådgivende og veiledende oppgaver. I tilfelle vil saken bli belyst gjennom bl.a. medlemsavis, og evt legges fram for årsmøtet.

Sak 76/07: Dokument om HD

Sider ved obligatorisk HD-røntging hos avlsdyr ble drøftet. Torstein prøver å innhente mer fakta.

Sak 77/07: Tidspunkt for nettpublisering av nyeste Shib-A-Visa

Styret synes det er flott at Shib-A-Visa legges ut på klubbens nettside. Men det ble reist spørsmål ved at bladet legges ut mens det fortsatt er ferkt. Det skal ha noen fordeler å være medlem av klubben. Det ble derfor vedtatt å innføre en "karantene" på 4 uker, dvs at bladet legges ut på nettsiden når det er 4 uker gammelt. Det legges ut en oppfordring til folk om å melde seg inn i klubben for å få lese Shib-A-Visa mens det er nytt.

Det må gjøres et unntak for siste blad, nr 4/07, fordi det der blir opplyst at man etter ca 1 uke kan finne artikler og bilder fra bladet i farger på klubbsiden.

Sak 78/07: Avvikling av telefonkonferanser

Fra 1. januar 2008 opphører muligheten for å avvikle telefonkonferanser gjennom NKK. Gjennom dataprogrammet Skype kan det avvikles telefonkonferanse på en billig måte. Deltakere som har bredbånd og hodetelefon med mikrofon, oppringes via PCen, og betaler ingen telefonutgifter. Andre kan oppringes via fasttelefon, som også er billig. Oppringning via mobil er noe dyrere, men ikke dyrt.

Styret testet telefonkonferanse gjennom Skype i forrige uke, og det fungerte tilfredsstillende. Dette styremøtet ble avviklet gjennom Skype. Styret vedtok at framtidige telefonkonferanse skal gjennomføres på denne måten.

Sak 79/07: Frister i forhold til årsmøtet 2008

- Årsmøtedato skal bekjentgjøres seinest fredag 22. februar (seinest 10 uker før årsmøtet)
- Frist for innsending av saker er seinest 21. mars (6 uker før årsmøtet)
- Frist for utsending av innkalling og årsmøtepapirer er seinest fredag 4. april (seinest 4 uker før årsmøtet)

Sak 80/07: Styremøter i vår

Tirsdag 8. januar

Tirsdag 5. februar

Tirsdag 4. mars

Tirsdag 25. mars

Tirsdag 1. april (hvis behov ift. årsmøtesaker)

Tirsdag 29. april

Styret forbeholder seg retten til justering av datoer dersom dette er hensiktsmessig i forhold til årsmøtesaker/-arbeid.

Sak 81/07 Nyhetsbrev

Tilbudet om å opprette nyhetsbrev for interesserte ble drøftet. I følge kasserer er det så få som har meldt sin interesse at det ikke synes å være noe å satse på.

Sak 82/07 Annonsepriser Shib-A-Visa

For å få prisene med i Shib-A-Visa nr 4, har leder gitt forhåndsvarsel om samme priser som nå, det vil si:

1/1 side i et enkeltnummer kr 100

1/1 side hele året kr 300

½ side i et enkeltnummer kr 75

½ side hele året kr 250

Det ble på møtet opplyst at annonseprisene var høyere før, og styret ønsker derfor å få vite hvorfor dette er endret, evt om det kan være hensiktsmessig å øke prisene noe.

Dette blir en egen sak på neste styremøte, der priser fastsettes på nytt for 2008.

Sak 83/07 Eventuelt

1. NKK har revidert utstillingsreglene, og endringene gjelder allerede fra 1. januar 2008. Solvor ber webmasterne om å sette inn informasjon om dette på klubbens nettside.
2. Forslag til ny komitéstruktur i NKK er mottatt. I forslaget finnes ikke noen disiplinærkomité. Solvor henvender seg til komité-komiteén for å høre hvor denne er blitt av, om funksjonen kommer under en annen komité, eller om den er falt bort.
3. Spørsmål fra utstillingskomitéén om vi skal ha annonse i Hundesport om Shibaspesialen 2008, helst felles annonse med Akitaklubben. Hundesport har satt ut arbeidet med annonser til et firma, og priser har foreløpig ikke vært mulig å finne. Siden det denne gang bare er to klubber som samarbeider, vil det være mest realistisk å satse på en liten annonse. Når komitéén finner priser for annonser, sender de mail til styremedlemmene om dette. Vedtaket fattes deretter på bakgrunn av dette.
4. Dommer på Shibaspesialen 2009 blir Kari Granaas Hansen, som har svart ja.
5. Lokaler for årsmøte 2008 pluss festmiddag: Sverre inngår leieavtale (evt ber Lisbeth gjøre det).
6. Tidspunkt for årsmøtet 2008: Det har ikke kommet synspunkter eller innspill fra medlemmene om dette. I styret var det flertall for å legge årsmøtet til fredag kveld (må være litt seint, så alle rekker fram i tide).
7. Utstillingskomitéén lager informasjon til klubbens nettside om sted for Shibaspesialen/Japanspesialen 2008, slik at folk kan bestille plass på campingplassen.

Solvor Nærland
Referent

FJORTISEN

Tekst og foto: Gro Mandt

Den demonstrativt bortvendte ryggen taler sitt tydelige språk: hun har ikke tenkt å rikke seg fra denne plassen før hun selv finner det for godt. Hun har plassert seg på en liten utsiktssknaus midt i det kuperte turterrenget vårt, der det er vidt utsyn over fjorden og øyriket utenfor. Med uutgrunnelig drømmende øyne skuer hun mot horisonten. De bevegelige ørene hennes vender seg som miniatypper etter lyder i omgivelsene – vindsus i tretoppene, fuglefløytt fra lia ovenfor, trafikkstøy fra vegen langt der nede, en dunkende båtmotor på sjøen. Ingen tvil om at hun fanger opp de mange lydsignalene rundt seg – med unntak av matmors kallesignal som hun overhører totalt. Verken blidt lokkende "kom hit", eller med mer bydende stemmeleie "nå må vi gå videre!", har noen virkning. Ikke engang tilbud om "dei-i-i-lige" godbiter frister når hun er i det rette lunet. En svak vibrasjon i den ene øretanten viser at innkallings-døvheten ikke er total. Men bikkja blir sittende som fastfrosset. Hva gjør så matmor? Akkurat i det tilfellet satte jeg meg på knausen ved siden av henne for å nyte høstkveldens siste solstråler, mens jeg funderte over den transformasjonen som hadde skjedd med den lille viltre, men medgjørlige og (relativt!) lydige valpen min.

Det var et sted på vegen mellom sommer og høst at Hime mer eller mindre koblet ut matmors frekvens. All den vanlige hverdagslydigheten hun hadde lært på valpekurset var slettet fra hukommelsen hennes. Ropte jeg "kom!", så hun forbauset på meg som om hun lurte på hva i all verden matmor mente nå. Og "gå pent" hadde hun aldri hørt om. Alt vi skulle foreta oss, var gjenstand for forhandlinger. Det var ikke lenger en ivrig valp som kom stormende når matmor lokket med luftetur. Tvert om ble bikkja liggende rolig i sofakroken mens hun så vurderende på meg – "Hva får jeg hvis jeg blir med?" Noen ganger var hun totalt uinteressert – "Næh, jeg gidder ikke gå ut akkurat nå". Kom vi oss endelig ut, var spørsmålet hvilken veg vi skulle velge. Ville matmor gå nedover vegen - vær trygg på at Hime var like bestemt på at vi skulle gå oppover. Og det er mye tyngde i en sta

hund som legger seg pladask i bakken og neker å rikke seg - selv om hun bare veier knappe ni kilo. Fikk hun til overmålt øye på to- eller firbeinte et stykke unna, la hun seg enda bedre til rette for å undersøke hvem dette kunne være – noen hun kjente, kanskje? eller noen hun burde bli kjent med? Forsiktig napping i kobbelen eller et inntrengende "kom" var uten virkning. Hadde hun kunnet snakke i ord, vil refrenget vært

”Uff, ikke mas sånn da, matmor!” Følgelig er det blitt mye parlamentering og overtalelser i de siste månedene, og både i første og siste instans bestikkelse – spiselige, så klart.

Det er bare å innrømme det – vi har fått en tenåring i huset - en ordentlig liten *fjortis* med alt hva det innebærer av frustrasjoner for både matmor og resten av flokken!

Ikke minst er det huset firbeinte pensjonist - 14 år gamle Alex – som har fått merke at Hime er kommet i ”yppe-seg-og-klatre-på-rangstigen” modus. Når Alex i tillegg til å være gammel og støl, også er blind, er det duket for mobbing fra Himes side. Det som før var leikeslåsning og smånapping dem imellom, kan nå få mer drastiske konsekvenser. Adstadige Alex finner seg nemlig ikke i alle slags tilnærmelser, og flere ganger har de gått i klinsj. Men slank og langbeint som Hime er, har hun vokst seg høyere enn Alex, og resultatet av sammenstøtet er oftest at Hime legger gamlefar i gulvet. Med litt godsnakking fra matmor og gemalen løser situasjonen seg, Alex karer seg på beina og rister på hodet, mens Hime later som ingenting, og legger seg til å sove i yndlingsstolen.

Damens adferd overfor mennesker har også endret seg noe med alderen. Fortsatt er hun ekstremt sosial og nesten plagsomt nysgjerrig på folk. Alle de menneskene hun kjenner, elsker hun intenst, og hun vil mer enn gjerne hilse på folk vi treffer utenom nærmiljøet. Samtidig er hun blitt mer forsiktig. Dels har hun skjönt at ikke alle fremmede har lyst til å hilse på henne (selv om hun blir ganske snurt over mangel på kontakt), dels er hun skeptisk til – og gjerne litt redd for - ekstra store og røslige mennesker som synes å ruve over hennes egne ni kilo. I tillegg har hun oppdaget at det er mangt i omgivelsene som er skremmende. Hun skvetter unna og vil helst gjemme seg når de mer og mer utbredte scootere som ungdommene i nærmiljøet raser rundt på, kommer farende oppover eller nedover vegen forbi henne – ikke nok med at de bråker, de sender også ut luktsignaler som hun tydelig misliker sterkt.

Lyder hun ikke kan identifisere, finner hun også veldig skremmende. Mens hun tidligere nesten aldri bjeffet, har hun nå begynt å si høylydt ifra nå hun synes det foregår noe vi må passe oss for. Langt nede fra magen kommer en dyp og rumlende knurrebjeffing som etter hvert går opp i fistel, mens nakkeragget stritter og hun stepper av skrekkblandet oppkavethet. Hvem skulle vente slike lydfenomen fra lyslette og vennlige lille Hime? Nå når høstmørket har begynt å senke seg, dukker det også opp flere og flere skumle skygger og lyder. Men mørkredd er matmor også, så på det punktet er i hvert fall matmor og *fjortisen* helt sams: ingen kveldsturer på nattermørke skogstier - der farer lurert bak hver en sving og nifse vesener gjemmer seg i busk og snar!

Selv om det i overgangsfasen mellom valp og voksen er mangt i adferden som endrer seg, forsterkes også trekk som har vært der fra starten. Matmor hadde i sin naivitet et lønning håp om at valpebitingen skulle avta etter hvert som bikkja vokste til. Men den gang ei! For Hime er dette fortsatt favorittbeskjeftigelsen. De pedagogisk innkjøpte tyggebeina lar hun gjerne ligge til fordel for alle de mer interessante løstliggende eller løsthengende tingene hun klarer å legge labben på. Hennes første bragd som nykommer i heimen var å bite over ledningen til husalarmen. Trass i det lydinfernoet som ble utløst, har hun fortsatt suksessen, og tygget i stykker diverse ledninger både til datautstyr og lamper. Tannfelling er jo nå forlengst overstått, så årsaken kunne da umulig være kløe i tennene, mente jeg. Men så slo det meg: kanskje er det i hundeverdenen som i menneskeverdenen - at *fjortis*-modus i tillegg er tyggis-modus?

Og som fjortiser flest driver Hime også å utvider reviret sitt. Lufteturer som tidligere var mer enn lange nok, er nå for ingenting å regne. Hun driver systematisk snusing både i gammelkjente og nye turterreng – som for å holde seg oppdatert om stedets "aviser". Og hun markerer stadig vekk at "*Hime was there*", dels med hyppig skvetting, dels med mer alvorlige forretninger. Det hender rett ofte at hun tramper seg en passende runding og moer seg til for å gjøre "stort", for så plutselig å avbryte og leite videre etter et mer velegnet sted. Hva det nå kan være som gjør én plass mer velegnet enn en annen, ligger utenfor matmors begripelse! Utferdstrangen ga seg også et mer dramatisk utslag da hun en dag fant seg et utsnitt i gjerdet eller en halvlukket port og var på rømmen i flere timer. Heldigvis fikk denne "*Prinsesse på vift*" historien en lykkelig slutt, men den satte en alvorlig støkk i matmor!

Midt oppe i Himes turbulente livsfase begynte bikkja til overmål å felle pels - den myke valpeullen skulle av samtidig med det halvårige pelsskiftet. Etter hvert som store pelsdotter løsnet forskjellige steder på kroppen, så hun mer og mer lurvete og møllspist ut. Et minne dukket opp i matmors hukommelse om den gangen husets nå godt voksne sønn var i fjortis-modus og gikk rundt i fillete og til nød lappede dongeribukser, samt frynsete jakke fra militært overskuddslager, og med skulderlangt hår. Akkurat så loslitt og begredelig så Hime ut mens pelsen datt av i porsjoner med ujevne mellomrom!

Sola har sunket i havet og det begynner å bli høstlig kjølig. Matmor skutter seg og ser på klokka – tid for hjemtur og kveldsmat. Mon tro hva det er Hime sitter og drømmer om? Er det en eldgammel rasehukommelse, overført gjennom talløse generasjoner, som har vekket et halvglemte minne hos henne om fordums jaktmarker i et fjernt land? Eller er det så prosaisk og materialistisk som en av instruktørene på valpekurset hevdet – det eneste menneskets beste venn tenker på, er "*pølse, mer pølse og enda mer pølse!*" En flokk skvatrende kråker flakser forbi på veg til nattekvarteret sitt. Hime rører litt på seg - som om hun våkner av en transe – hun blir nærværende i blikket, rister på hamsen og ser forventningsfullt på matmor: "*Er det ikke på tide med en godbit eller ti snart?*" For sikkerhets skyld kommer hun med labben – den eneste "kunsten" hun har lært seg, og i sin fjortis-tilstand gjerne utfører (trolig fordi den gir uttelling!). Selvfølgelig smelter matmor, og vi rusler hjemover til Alex i full harmoni.

*Hilsen matmor og fjortisen,
samt Alex med påholden labb*

Referat fra styremøte i NSK 8. januar 2008

Tilstede: Torstein, Laila, Terje, Tove, Sverre og Solvor

Fravær: Inger Merete

Sak 01/08: Post/info

1. Komitéen som har jobbet med rasekompendium har overlevert innholdet til Torstein, som skal hjelpe med selve utformingen. En del valg og godkjenning av bilder gjenstår.
2. Vedr. forslaget til ny komitéstruktur i NKK (se sak 83/07 nr 2): I svar fra NKK på vår henvendelse vises det til at disiplinærutvalg, kontrollkomité og appellutvalg ikke oppnevnes av Hovedstyret. Disse velges av Representantskapet.
3. Mail fra NKK med info om at Arne Foss er innvilget opplegg med tanke på autorisasjon som allround dommer. Det innebærer at han har elevstatus på alle raser.
4. Info fra NKK med datoer for representantskapsmøter i kommende år. I 2008 blir dette den 26. april, med mulighet for å utvide med en dag.

Sak 02/08: Økonomisk orientering

Kasserer orienterte om klubbens økonomiske situasjon, som synes ryddig og god.

Sak 03/08: Utkast til budsjettforslag

Kasserer har satt opp sitt første utkast til budsjettforslag for 2008. Han fikk noen innspill, og jobber videre med forslaget.

Sak 04/08: Shibaspesialen

Sekretær har sendt søknad til NKK om Shibaspesialen 2009.

Øvrige punkter gjelder Shibaspesialen 2008:

1. Det gikk fram av brev fra Akitaklubben at også de planla å arrangere sin utstilling lørdag 10. mai (samme dag som vår utstilling), og at de vurderte det som greit at begge arrangementene var lagt til samme dag. Sekretær har i brev til Akitaklubben v/Brit Nyberg begrunnet hvorfor lørdag er viktig for vår utstilling (jubileumsfest), og påpekt at vi ikke ønsker at begge utstillingene legges til samme dag. Brit Nyberg har svart at Akitaklubben kan arrangere sin utstilling på søndagen under forutsetning av at dommeren har mulighet til det.
2. Våre utstillingsansvarlige anbefaler at Shibaklubben har egen kiosk i år fordi det gir inntekt.
3. Laila tar kontakt med våre utstillingsansvarlige for å få avklart hvordan vi skal gjøre det med loddssalg/utlodning i år (p.g.a. festen).
4. Styret vedtok at gaver til dommer og annet ringpersonale skal være våre strikkevarer med shibamotiv (men uten ordet "shiba").
5. Styret ber våre utstillingsansvarlige lage informasjon til nettstedet vårt om tid og sted for Shibaspesialen, overnatting, bestilling, pris osv. Også nærmeste hotell kan være nevnt.
6. Utstillingsannonse i Hundesport: Akitaklubben vil ikke være med på slik annonse i år. Vi ønsker å ha det. Men siden vi blir alene, blir kostnadene høyere. Styret vedtok derfor at vi kun skal ha 1/8 – dels side, som koster kr 1265. Annonsen skal kun inneholde de viktigste fakta, og for øvrig henviser til nettstedet vårt for mer informasjon.

7. Det ble vedtatt å lage en egen budsjettpost som heter Shibaspesialen, som skal omfatte alle utgifter (for eksempel premier, annonse Hundesport, kioskarer osv.). Dermed har de utstillingsansvarlige et totalbeløp å disponere.

Sak 05/08 Jubileumsfest

Mulighet for leie av festlokale er svært begrenset i området rundt campingplassen. Eneste alternativ i gangavstand er leie av festlokale i Gamle Midtsand militærleir. Men dette er svært dyrt å leie i helger, opp mot 5000 kr. Sverre har foreløpig ikke fått tak i rett person til å diskutere prisen nærmere med, men forsøker videre. Kokken er avhengig av å disponere komfyr på stedet. Pris pr kuvert bør ikke overstige 300 – 350 kr.

Sak 06/08: Saker til Årsmøte 2008

1. Foruten faste saker, skal det fremmes et forslag vedrørende HD-testing av avlshunder.
2. Det ble foreslått å endre stemmeskjemaet som brukes til personvalg, slik at vi unngår å stemme mot personer. Begrunnelsene er bl.a. at det er så vanskelig å finne kandidater til verv, og det er nesten aldri mer enn en kandidat til samme verv. Det blir meningsløst å stemme nei til en kandidat når det ikke er andre kandidater. Også for å sikre et fulltallig styre, bør rubrikkene være "ja" eller "blank", ikke "nei". Utforming av stemmeseddel framgår ikke av vedtekter eller forretningsorden.
3. Informere om frister i fht til Årsmøtet på klubbens nettside. Riktige frister er:
  - * Kunngjøring av dato skal være poststemplet seinest fredag 29. februar
  - * Frist for å sende forslag til kandidater sendes Valgkomitéen, med poststempling seinest 28. mars
  - * Frist for innsending av saker sendes styret, med poststempling seinest 28. mars
  - * Frist for utsending av innkalling og årsmøtepapirer skal være poststemplet seinest 11. april
4. Redaktør spørres om mulighet for utsending av Shib-A-Visa nr 1 innen frist for kunngjøring av dato (dvs poststempling seinest 29. februar)
5. Styret vil be redaktør vurdere muligheten for tidligere manusfrist for Shib-A-Visa nr 1 fra og med 2009 med tanke på frist for kunngjøring av årsmøtedato, med utsendelse av bladet medium februar. Videre at nr 2 kommer ut tidsnok til frist for utsending av innkalling og sakspapirer.

Sak 07/08: Valgkomitéen

Det er tid for Valgkomitéen til å starte arbeidet med å finne kandidater til de verv som står på valg. Laila tar kontakt med Tom Hofslie om dette, om aktuelle verv, og om frister. Deretter er det opp til Valgkomitéen om de ønsker å innhente opplysninger fra styret.

Sak 08/08: Representant i NKKs Representantskap

Styret har ikke oppnevnt noen representant til NKKs Representantskap. Dette er et lovgivende organ på samme måte som vårt årsmøte, med møte en gang pr år. Det ble drøftet en del rundt om vi skal oppnevne en person, og evt kriterier. Bør bosted være et kriterium for å spare utgifter? Bør viktigste kriterium være at personen har lang og allsidig organisasjonskunnskap? Det ble ikke gjort noe vedtak, og styret må komme tilbake til dette.

Sak 09/08: Eventuelt

1. Med bakgrunn i klubbens lave medlemstall på Sørlandet (4 stk), tar Laila kontakt med distriktskontakten om nye shibaeiere vi har kjennskap til. Ber distriktskontakten forsøke å verve disse og evt andre.
2. Solvor har fått forespørsel fra Hundesport om vi ønsker å ha rasepresentasjon i tidsskriftet i 2008, og tok spørsmålet opp med styret. Styret stilte seg meget positive til dette dersom vi kan vente til over sommerferien. Solvor tar på seg hovedansvaret for å sy sammen reportasjen, og ber om bidrag fra andre. Bilder brukt i Hundesport er på 300 dpi, som er meget høy oppløsning. De må dessuten være sylskarpe. Alle bes være på utkikk etter bilder av høy kvalitet, som viser rasedetaljer (korrekt bygd shiba, korrekt japansk uttrykk, godkjente farger og urajiro, evt hale) og aktiviteter (jakt, agility, annen sport, shiba som løper løs i naturen), og også noen valpebilder.

Solvor Nærland, referent

Referat fra styremøte i NSK den 5. februar 2008

Tilstede: Terje, Torstein, Laila, Tove, Sverre og Solvor

Ikke tilstede: Inger Merete

Sak 10/08: Post/info

Styret har nå fått overleverert det meste av arkivet med tidligere utgivelser av medlemsbladet. Det som fortsatt mangler, er: hele årgangene fra 1998 og 1999, nr 3/2000, nr 4/2003, hele årgangen 2006 og nr 1/2007. Styret håper fortsatt at flest mulig av disse kommer til rette, slik at klubben får et komplett arkiv.

NKK har lagt ut rasestatistikk m.m. fra 2007 på nettet. Ut fra dette ser det ut som det har vært følgende registreringer av shiba de siste årene: 2003: 71 stk, 2004: 79 stk, 2005: 61 stk, 2006: 60 stk og 2007: 73 stk. Laila har sammenlignet dette antallet med eierdata, og mener at NKKs rasestatistikk ikke stemmer. Hun kommer til at korrekt antall registreringer av shiba fra 1989 til utgangen av 2007 skal være ca 660, mens NKK oppgir et tall på rundt 900. Laila kontakter NKK om dette, og ber om oppklaringer.

NKK ber om tilbakemelding på et høringsbrev fra Landbruks- og matdepartementet vedrørende ny lov om dyrevelferd. Høringsbrevet er meget omfattende, og fristen kort. Styret vedtok at vi ikke har mulighet til å behandle høringsbrevet så grundig at det har noe for seg å svare.

Rasepresentasjon i Hundesport blir i nr 10/2008, med manusfrist 1. september.

Sak 11/08: Økonomi/budsjett

Kasserer orienterte. Antall medlemmer i NSK er nå 195. Av disse har 156 betalt kontingent for 2008, mens 39 ennå ikke har betalt.

Sak 12/08: Shibaspecialen 2008

Laila og Inger Merete har påtatt seg hovedansvaret for kiosk, men trenger at medlemmer bidrar ved å bemanne kiosken i økter. Det er bekreftet at Akitaklubbens utstilling blir på søndagen (ikke samme dag som Shibaspecialen).

Sak 13/08: Jubileumsfest

Prisen som tidligere var oppgitt for leie av festlokaler i Gamle Midtsand militærleir viste seg å være feil. Sverre har nå fått korrekt pris, som er kr 500 (ikke opp mot 5000). Det eneste negative er at det pr i dag ikke er kjøkken der. Men det planlegges at kjøkken skal være på plass før vår fest. Vi reserverer derfor dette lokalet, som er beliggende 1 km fra campingplassen (ca 500 m hvis man følger sti langs fjæra).

Kuvertpris vil komme på 250 kr. Folk må ha med drikke selv. Meny (evt med anbefaling av hva slags vin de er lurt å ha med) vil komme på forhånd.

Program/innhold foruten mat ble luftet.

Sak 14/08: Årsmøtet

Årsmøtet blir fredag 9. mai kl 20. Lokale er reservert på TV-stua på Storsand Gård Campingplass, og vi får bruke den gratis. Solvor sender kunngjøringen om tid og sted til redaktør, som er oppmerksom på at Shib-A-Visa nr 2 må poststemples innen fristen (29. februar). Samtidig minnes det om frist for å foreslå kandidater og for innsending av saker (28. mars).

Faste punkter på årsmøtet ble gjennomgått, og vil bli grundigere behandlet på neste styremøtet.

Sak 15/08: NKKs Representantskap

NKKs Representantskap møtes bare en gang i året. I år blir det den 26. april, med mulighet for å forlenge møtet med en dag.

Styret er sterkt i tvil om vår lille organisasjon har noe å bidra med her, og venter med å avgjøre om vi skal stille til vi har sett sakslisten.

Sak 16/08: Utstillingskurs

Laila, som er distriktskontakt for østlandet, har tatt initiativ til å arrangere et utstillingskurs for ferske utstillere/-hunder i regi av NSK.

Det var innhentet prisoverslag for et par steder, og det ble vedtatt at kurrset skal avvikles på Vindfjelltun 19. og 20. april. Dette er et kurslokale på grensen mellom Vestfold og Telemark (på toppen). Kurspris blir 1000 kr, og er avhengig av ca 10 deltakere for å bli selvfinansierende. Antall deltakere over dette vil føre til økonomisk gevinst for klubben, men bør ikke overstige 20.

Laila vil selv utforme invitasjon med informasjon, og får det ut på klubbsiden og til Shib-A-Visa. Hun tar også imot påmeldinger. Påmeldingsfrist blir 1. april.

Sak 17/08: Eventuelt

Det var ingen saker under Eventuelt.

Solvor Nærland, referent

Velkommen til Shibatreff 2008

Sett av lørdag 7. juni kl 12.00

Det 5. shibatreffet på Østlandet skal i år, som 3 tidligere år, holdes på Melsom Videregående skole i Melsomvik.

For de av dere som ikke har vært med tidligere er Melsom Videregående skole Landbruksskolen i Vestfold.

Vi prøver i år som tidligere å ha noen aktiviteter, er det noen som har spesielle ønsker så gi beskjed. Eller er det et tema vi kan snakke rundt så går det også fint. Vi tar imot alle forslag med stor takk.

Håper med dette treffet å utveksle erfaringer og hjelpe hverandre med små og store ting. Ikke minst komme sammen for å ha en sosial dag med våre hunder i fokus.

Ta med store og små, to og firbente til et hyggelig treff, Ta med det du selv trenger for dagen. Vi prøver også i år å holde et lotteri. Så er det noen der ute som ønsker å bidra med gevinst/er så er det kjempe flott.

La jungel telegrafene gå til andre shibaeiere du vet om, det er ikke alle som er medlem av shibaklubben. Skulle noe være uklart vedrørende veibeskrivelse eller du lurer på noe annet, så ikke nøl, men ta kontakt.

Da denne invitasjonen kommer så lenge i forkant, heng den opp på et lett synlig sted. Vi ønsker å se dere alle i år også.

Tom (92040545) og Laila (91668579)

Vei beskrivelse

(1) **DE SOM KOMMER FRA NORD OSLO/DRAMMEN** KJØR E18, TA AV PÅ AVKJØRINGEN SKILTET SEM/TØNSBERG/RAMNES, SVING TIL VENSTRE KJØR OVER E18 DU FÅR DA SEM FENGSEL PÅ HØYRE SIDE, KJØR (SEMS LINNA) RV 312 RETT FREM MOT TØNSBERG TIL RUNDKJØRINGEN V/JARLSBERG TRAVBANE, TA TIL HØYRE I RUNDKJØRINGEN OG FØLG RV 303 RETT FREM MOT MELSOMVIK.

KJØR TIL DU FÅR EN SPAR-BUTIKK PÅ HØYRE SIDE, SKOLEN LIGGER DA PÅ VENSTRE SIDE AV VEIEN

(2) **FOR DE SOM KOMMER FRA SØR SKIEN/PORSGRUNN** KJØR E18 TA AV MOT STOKKE. KJØR GJENNOM STOKKE SENTRUM OG FØLG RV 303 TIL RUNDKJØRINGEN I MELSOMVIK, (SHELL STASJON I RUNDKJØRINGEN), TA TIL VENSTRE I RUNDKJØRINGEN, DU VIL DA SE SKOLEN PÅ HØYRE SIDE OPPE I BAKKEN, SPAR BUTIKKEN KOMMER DA PÅ VENSTRE SIDE.

(3) **FOR DERE SOM KOMMER MED BÅT FRA HORTEN**, FØLG SKILT MOT DRAMMEN, NÅR DU KOMMER TIL E18 KJØR SØROVER OG FØLG SÅ VEI BESKRIVELSEN OVER MERKET (1) DA SLIPPER MAN Å KJØRE GJENNOM BOMSTASJONEN INNE I TØNSBERG

HUND & HELSE

SYKDOMMER I KNE- OG HASELEDD

Kilde: Norsk Kennel Klubs seminarhefte: Hund og Helse 2006, s 35-36) Trykket med tillatelse av forfatter, Jan Henrik Aubert, veterinær ved Gjøvik Dyreklinikk, og NKK

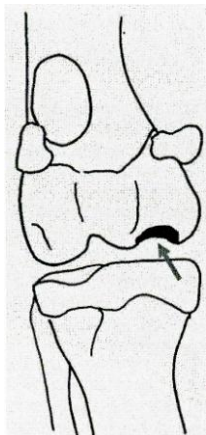

HUND & HELSE

Det finnes en rekke sykdommer/skader som angår kne- og haseledd hos hund. Det er mye vanligere med sykdommer i kneet enn i hasen. I dette foredraget skal vi se nærmere på hvilke problemer som er de vanligste, hvorfor de oppstår og hva vi kan gjøre med dem.

Kneleddet

Kneleddet består av de tre knoklene lårbein, leggbein og kneskåla. I tillegg finnes 2 menisker og flere leddbånd: fremre og bakre korsbånd, 2 sidebånd og kneskålas rette bånd (patellarligamentet).

Bruskløsning i kneledd (Osteochondrose)

Osteochondrose (OCD) = Bruskløsning

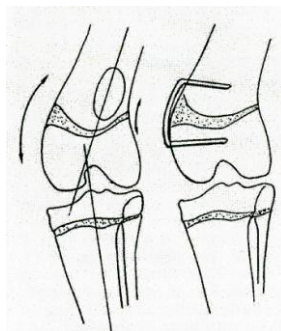
Bruskløsning er en sykdom som kan forekomme i flere ledd, vanligst i skulder og albue, men forekommer også i kne- og haseleddet. Lidelsen oppstår hos store og mellomstore raser i vekstperioden (5-10 mnd), og skyldes en svikt i ernæringen til brusken. Lidelsen er alvorligere jo lenger bak og ned den oppstår. Med andre ord er bruskløsning i haseleddet langt alvorligere enn bruskløsning i skulderleddet. Lidelsen er vanligere hos hannhunder enn tisper, og det angis en arvelighetsfaktor på 0,2-0,4.

Bruskløsning i kneleddet

Irsk ulvehund og Labrador retriever er raser som synes særlig utsatt for bruskløsning i kneleddet. Bruskløsning kan opptre på forskjellige steder i kneleddet, og bør behandles kirurgisk ved at de løse bitene fjernes fra leddet. Lidelsen vil øke risikoen for utvikling av artrose (forkalkninger) i leddet

Vekstforstyrrelse (Genu Valgum)

Lidelsen skyldes en feil i lengdevæksten i lårbeinet hos store raser som Grand Danois, Irsk Ulvehund, Engelsk Mastiff, St. Bernhard. Lidelsen angår som regel begge bein og oppstår som regel i 5 mnd alder. Nedre del (nedre vekstplate) av lårbeinet vokser raskere på innsiden enn utsiden, og det oppstår en innoverbøy i knærne. Hunden blir kuhaset. Lidelsen er ofte kombinert med lateral patellaluksasjon (se senere). Genu Valgum bør behandles kirurgisk. Det settes inn en metallkrampe over vekstlinjen på innsiden. Dette hindrer videre lengdevækst på denne siden, og benet vil rette seg etter 4-6 uker, hvorpå krampen fjernes. Lidelsen er arvelig.

Genu Valgum

Patellaluksasjon (kneskåla ut av ledd)

Kneskåla ligger i en fure i lårbeinet, og den kan gå ut av fura på utsiden (lateral patellaluksasjon) og på innsiden (medial patellaluksasjon). Patellaluksasjon oppstår når det er forskjell mellom retningen/aksen på lårbeinet og strekkretningen/aksen på kneskålas muskulatur og bånd. Kuhasa hunder av store raser har en tendens til lateral patellaluksasjon, mens små raser med tendens til å være hjulbeinte vil kunne få medial patellaluksasjon. Lidelsen er arvelig, og deles inn i følgende grader:

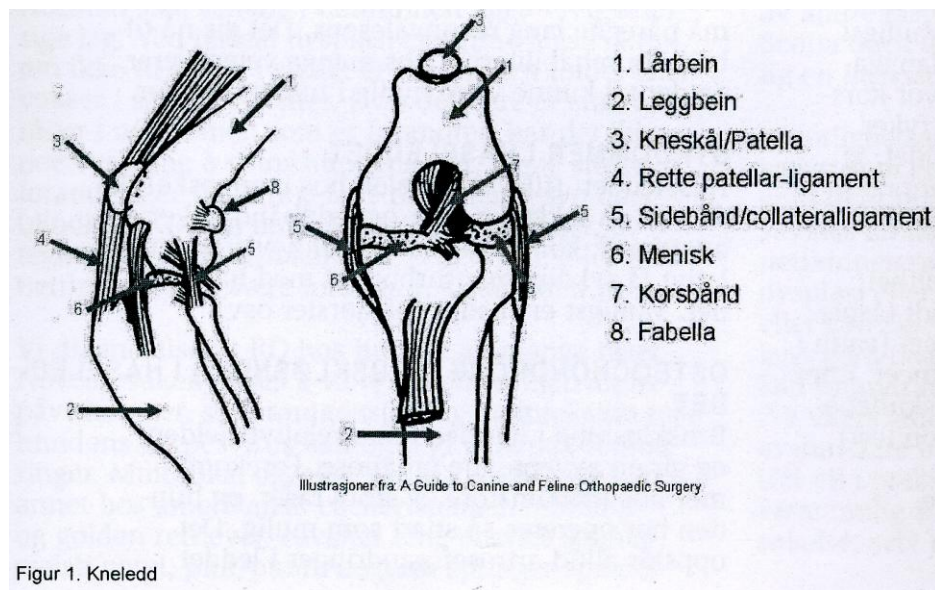
Grad 1 Patella (kneskåla) ligger på plass, men lar seg luksere. Deretter glipper den tilbake på plass.

Grad 2 Patella ligger som regel på plass, men lar seg lett luksere og glipper ikke tilbake på plass. Den kan også luksere spontant ved strekk og bøy av benet. Legges patella tilbake på plass blir den liggende.

Grad 3 Patella er permanent luksert. Den kan legges tilbake på strukket bein, men lukker seg igjen ved bøyning.

Grad 4 Patella er permanent luksert og lar seg ikke legge på plass.

Patellaluksasjon bør opereres dersom hunden plages av lidelsen.

Figur 1. Kneledd

Korsbåndskade

Korsbåndskader er en av de aller hyppigste årsaker til halthet i bakbein hos hund, og det er den vanligste skaden i kneleddet. Det er nesten alltid det fremre korsbåndet som er skadet. Korsbåndets funksjon er å hindre leggbeinet i å gli framover, og når det ryker vil leggbeinet gli fram for hver gang hunden forsøker å tråkke på beinet. Dette er smertefullt, og hunden sparer det skadete beinet.

Korsbåndet kan ryke som et resultat av en akutt skade (påkjørrel, beinet sittet fast el l). Vanligst er det at korsbåndet ryker som følge av langvarige ødeleggelsesprosesser i kneleddet hvor korsbåndet fliser seg opp over tid og til slutt ryker. Det sees samtidig ofte

forkalkninger i leddet, vi har en artrose.

Dette sees hyppig hos store raser som Rottweiler, Mastiffer, Retrievere, m fl. Klinisk vil en korsbåndruptur gi akutt haltet, hunden bærer benet bøyd og setter så vidt tåspissen ned på bakken. Det blir fylning i kneet (vann i kneet), og det kan oppstå klikkelyder i kneet. Etter sedasjon vil veterinæren kunne påvises skuffebevegelse og positiv TCT (Tibia compression test).

I forbindelse med korsbåndskader er ofte også den innerste menisken skadet. Korsbåndrupturer hos store raser bør alltid opereres. Det er beskrevet mange ti-talls operasjonsteknikker, hvor de fleste går ut på å erstatte det skadete båndet på en eller annen måte.

På grunn av at resultatene etter vanlige operasjoner ikke er overveldende gode, er det de senere årene lansert nye operasjonsteknikker som er svært omfattende, men som gir gode resultater etter vellykket operasjon. Den mest anerkjente metoden kalles TPLO (Tibia Plateau Leveling Osteotomi). I stedet for å forsøke å erstatte det ødelagte båndet, går denne operasjonsmetoden ut på å gjøre korsbåndet overflødig. Dette oppnås ved å korrigere vinkelen på leggbeinets anleggsflate som lårbeinet kommer ned på.

Som nevnt er resultatet etter tradisjonelle operasjoner varierende, og særlig er prognosen avventende der hvor det er stor artroseutvikling. Vellykket TPLO-operasjon synes imidlertid å gi gode resultater også hos hunder med artrose-forandringer i leddet. Uansett hvilken operasjonsmetode som benyttes, er det viktig å være klar over at leddet er skadet, og at det aldri blir som nytt! Hunden bør trenes forsiktig opp etter operasjon, og en må påregne lang rekonvalesens. Det gis nå tilbud om rehabilitering hos mange veterinærer, og det vil kunne være nyttig i mange tilfeller.

Sykdommer i haseleddet

Haseleddet (tilsvarer hælen hos menneske) består av en rekke knokler og leddbånd, og er et anatomisk komplisert ledd. Heldigvis er det relativt få sykdommer forbundet med haseleddet. Vanligst er skader (påkjørslers osv).

Osteochondrose (bruskløsning) i haseleddet

Bruskløsning i haseleddet er relativt sjelden, og gir en avventende prognose.

Forekommer hos mellomstore og store raser, og hunden bør opereres så snart som mulig. Det oppstår alltid artroseforandringer i haseledd etter bruskløsninger.

Noen viktige ord og uttrykk:

Femur = lårbein

Patella = kneskål

Tibia = leggbein

Ligament = leddbånd

Patellarligament = kneskålas rette leddbånd

Collateralligament = sidebånd i ledd

Cruciatalligament = korsbånd

Luksasjon = ute av posisjon/ute av ledd, eks patellaluksasjon = kneskål ute av ledd

Medial = innsiden

Lateral = utsiden

Artrose = kroniske leddforandringer med forkalkninger

Alle illustrasjoner er fra A Guide to Canine and Feline Orthopaedic Surgery

Livet med SHIBA

Nikko har fått synet tilbake

Av Mathias Hauge

Jeg har vært så heldig å få leve med to shibaer, mor og datter i mange år. Dessverre gikk mor Anzu bort julen 2006 og da var det bare Nikko og meg igjen. Nikko (= solstråle på japansk) begynte for noen år siden å se dårlig, og det forverret seg mer og mer til hun tilslutt ble helt blind. Jeg tok henne med til dyrlege og ble fortalt at det var grå stær, og at hun kunne leve et godt liv som blind, men at det også kunne opereres.

Etter en tid bestemte jeg meg for å undersøke muligheten for å operere Nikko. Jeg tenkte at hvis det var mulig å gi henne noe av synet tilbake, ville det gi Nikko bedre livskvalitet. Jeg så nemlig at hun ikke var som før, hun trakk seg unna og var ikke den omgjengelige hunden hun hadde vært. Nikko er 12 år, men i meget god kondisjon for sin alder. Hvis dyrlegen mente hun ville klare en øyeoperasjon, så ville jeg gi henne den sjansen. Jeg bestilte time til øyenlysing og fikk henvisning til videre behandling.

Etter mye frem og tilbake fikk jeg time hos Oslo dyreklinikk. Den 5. november 2007 dro Nikko og jeg av gårde med nattoget til Oslo.

Da vi kom til klinikken og Nikko ble undersøkt, viste det seg at den grå hinnen var så kompakt at den ikke lot seg gjennomlyse. Vi måtte derfor dra til Veterinærhøyskolen for å ta en ERG-undersøkelse. Dette er en undersøkelse som må gjøres med hunden i narkose. Undersøkelsen tok over 2 ½ timer og ville avgjøre om jeg kunne få mulighet å gi Nikko synet tilbake. Heldigvis viste det seg at det lot seg gjøre, men alle undersøkelsene hadde tatt såpass lang tid at det ikke var mulig å operere denne dagen.

Jeg var redd jeg måtte dra tilbake til Bergen med uforrettet sak, men klinikken jobbet iherdig og fikk endret timeplanen for dagen etter.

Nikko ble på klinikken og ble operert dagen etter. Dessverre viste operasjonen seg å ikke være så vellykket. Den grå stæren satt så fast at operasjonen tok lenger tid enn forventet. De fikk derfor kun tatt det ene øyet. De fortalte at hun ville få syn på dette øyet, men uvisst hvor godt. Kirurgens timeplan for resten av uken var full så jeg ville få Nikko med meg dagen etter. Dersom synet på dette øyet ikke ble godt nok, kunne jeg eventuelt returnere over nyttår for å få øyet nr to operert.

Senere samme dag ringte imidlertid kirurgen meg. Han var ikke fornøyd med resultatet av første øyeoperasjon og spurte om han fikk lov å ta øye nummer to dagen etter. Han hadde booket om på andre avtaler for å få dette til. Jeg overlot avgjørelsen til kirurgen og sa at hvis han mente at Nikko ville klare enda en operasjon, så var det i orden for meg.

Denne operasjonen var vellykket og jeg ble fortalt at de på dette øyet hadde brukt den gamle teknikken. Synet til Nikko ville klarne etter hvert og kirurgen mente hun ville få et brukbart syn.

Jeg må få rose alle på Oslo dyreklinikk, og da spesielt kirurg Trond Bergsjø. Jeg fikk en fantastisk mottakelse og de gjorde alle sitt ytterste for at det skulle gå i orden for Nikko.

Jeg må få poengtere at dette var mitt valg. Jeg ønsket å gjøre dette for min hund og ville aldri gjort det dersom det hadde blitt frarådet av dyrlegen. Mange folk mente at hunden min var for gammel til å gjennomgå en slik operasjon. De mente det var bedre å avslutte livet hennes hvis hun ikke kunne leve som blind. Dette er ikke jeg enig i. Når jeg hadde midlene og dyrlegene mente hunden min var ved god helse og ville klare det, så ville jeg gjøre det for henne. Og jeg kan ikke angre nå når jeg ser hennes glede over igjen å få løpe fritt i ulendt terreng.

Mathias Hauge

Nikko og halvsøster Kiri på tur oppover mot Gullfjellet 1. Nyttårsdag i år.

Vi håper Nikko har kommet seg etter operasjonene og takker Mathias for at han delte denne historien med oss.

Jeg har også tatt med litt mer stoff om grå stær/ katarakt og øyelysing, og håper flere synes dette er interessant å lære mer om

Red.

Grå stær hos hund = Katarakt

Av Hege Jøntvedt Engum, Veterinær, Autorisert øyelyser, Stjørdal dyreklinikk

Jeg er blitt bedt om å skrive ned noen fakta om grå stær og operasjon av hund. Grå stær kan oppstå hos alle aldersgrupper. Grå stær kan være arvelig og undersøkelse for grå stær inngår i en rutine øyelysing av hund, som anbefales på alle raser ved 1, 4 og 7 års alder, dersom hunden **ikke** skal brukes i avl. Hunder som skal brukes i avl må undersøkes årlig. Grå stær kan også oppstå av andre årsaker. Generell sykdom som sukkersyke fører ofte til grå stær på hund. Skader er en annen mulig årsak. For å få diagnostisert grå stær anbefales undersøkelse hos en av de 17 autoriserte øyelyserne vi har i Norge.

Små kataraktforandringer kan være uten betydning for hunden, selv om de kan ha en avlsmessig betydning. Ny undersøkelse etter 6-12 mnd vil kunne fortelle om katarakten utvikler seg eller ikke. Små forandringer opereres ikke og det finnes ingen annen form for behandling som kan forsinke utviklingen. Øyet skal imidlertid behandles dersom katarakten er i utvikling og irriterer øyet.

Katarakter som angår store deler av linsen anbefales operert. Det er en fordel om lidelsen diagnostiseres og hunden henvises til operasjon før linsen er helt tett og hunden har begynt å gå på ting. Når hunden alt gjør dette er forandringen blitt veldig store og ERG vil være nødvendig for å kunne si om netthinnen virker. Får man pasienten inn tidligere kan man ofte vurdere netthinnen slik at man slipper denne undersøkelsen i tillegg. Prognosen på kirurgien er også bedre om man opererer før katarakten er helt tett. Hvorvidt man ønsker å operere ett eller begge øyne samtidig må man vurdere i hvert enkelt tilfelle.

Operasjonsteknikken i dag er at man etter å ha knust innholdet i linsen og sugd dette ut ved hjelp av et ultralydsprinsipp (faco), legger inn en ny kunstig linse slik at hunden får et normalt syn etterpå. Hunden vil se normalt med en gang den er våken etter anestesen. Bilder fra en kataraktoperasjon og mer informasjon om tema kan dere finne på www.stjordal-dyreklinikk.no

Prognosen er i utgangspunktet god men komplikasjoner forekommer i noe større grad enn ved en del annen kirurgi. Hundøyne liker ikke å bli holdt på med og reagerer mer på kirurgi enn et menneske øye. I tillegg er linsen større og mye hardere enn på et menneske, noe som gir lengre faco tid og dermed mer reaksjon. Etterbehandling og kontroller etter operasjonen er derfor svært viktig for resultatet.

Prognosen er noe bedre på yngre hunder da linsen her ikke er så hard som på eldre hunder. Det er også god prognose ved operasjon av sukkersyke-pasienter. Totalt sett er det vel likevel flest eldre hunder som opereres og det er ikke uvanlig at hunder over 10 år blir operert. Det er flott at eiere setter så stor pris på hundene sine at de vil koste på dette selv om de ikke har noen garanti for at hunden vil leve i mange år til.

Katarakt opereres av 4 øyelysere med spesialkompetanse på mikrokirurgi i Norge. 3 steder på Østlandet og i Midt-Norge opererer vi katarakter ved Stjørdal dyreklinikk

Les også på www.stjordal-dyreklinikk.no/katarakt.php

HUND & HELSE

ØYELYSING

Hentet fra [www. Dyrehospital.no](http://www.Dyrehospital.no) og gjengitt med tillatelse fra Hønefoss dyrehospital

HUND & HELSE

Hva?

Øyelysing er en undersøkelse av øynene på hunden, utført av en dyrlege med spesialkompetanse i øyesykdommer. For å bli autorisert øyelyser må dyrlegen gå gjennom et omfattende etterutdanningsprogram som tar minst 4 år, med tre beståtte eksamener.

Hvem?

Mange raser er utsatt for disse arvelige øyesykdommene, blant annet spanielrasene, puddelrasene, elghund, collierasene, buhund osv. For å finne ut om din rase bør øyelyses kan du kontakte Norsk Kennel Klub, raseklubben din eller nærmeste autoriserte øyelyser.

Hvorfor?

De sykdommene vi ser etter er arvelige sykdommer som kan medføre alt fra nedsatt syn til tap av syn og smerte for dyra. Dette er noe vi ønsker å finne ut av tidlig, slik at vi kan unngå å spre disse genene videre i avlen, og dermed unngå å påføre unødige lidelser til videre generasjoner.

Det er også viktig å påvise disse sykdommene tidlig på det enkelte dyret, da vi i noen tilfeller kan stagge utviklingen av sykdommene med tidlig behandling. Andre av disse sykdommene kan vi ikke behandle, og det er derfor viktig å påvise disse sykdommene slik at en valp ikke blir solgt ved 8 ukers alder til en valpekjøper som tror alt er i orden når det ikke er det!

Når?

Gjeterhunderasene Border Collie, Sheltie, Collie etc, samt King Charles Spaniel m.fl. bør øyelyses allerede ved 7-8 ukers alder, før levering. De fleste andre raser, for eksempel Norsk Elghund, Spanielrasene, Settere, Retrievere, ved 1,4 og 7 års alder.

Avlstillinger generelt bør undersøkes før hver parring og avlshanner årlig. Dette fordi det er noen av sykdommene som kan være vanskelige å oppdage i ung alder, og det derfor bør sjekkes for disse sykdommene på nytt hver gang før hundene skal gå i avl.

Hva slags sykdommer?

Katarakt (grå stær)

Glaukom (grønn stær), arvelig form

Netthinnesykdom som f.eks PRA (progressiv retinal atrofi), Collie Eye Anomalie (CEA)

RD: Retinal dysplasi (små eller store folder med ødelagte synsnerver i netthinnen)

Katarakt er en tilstand der den glassklare linsa blir fortettet og mindre til helt ugjennomskinnelig for lys. Man vil se et mer eller mindre grått skinn i linsa. Dette vil påvirke synet, og ved total katarakt, medføre blindhet. Det kan påvirke det ene eller begge øynene. Årsakene er mange, fra arv til sukkersyke, og skader på øyet. Arvelig katarakt har en spesiell form og utvikling.

NB! Eldre hunder får en naturlig blakking av linsa som kan se ut som en katarakt. Dette kan dyrlegen undersøke ved å lyse inn i øyet, og sjekke om det er "alderdomsfortetning" eller katarakt. Alderdomsfortetning er ikke farlig og påvirker ikke synet.

Glaukom er en sykdom der trykket inne i øyet stiger. Dette medfører smerte etter hvert som trykket blir veldig høyt, og kan også påvirke synsnerven og netthinnen og gi permanent skade hvis man ikke får sykdommen under kontroll tidlig nok. Da kan det også føre til nedsatt syn og blindhet. Symptomene er ofte et rødt øye, pupillen kan være forstørret og hunden vil ved smerte ofte knipe på øyet. En arvelig form på Elghund er bl.a. noe vi sjekker for ved øyelysing.

PRA er en progressiv tilstand, det vil se en tilstand som forverrer seg gradvis. Hvor fort er forskjellig fra hund til hund og rase til rase. Man begynner som oftest å legge merke til at hunden har dårligere syn i skumringen og mørket, for så å bli verre etter hvert. Det er ingen behandling for denne sykdommen, dessverre, og hunder med PRA vil bli helt blinde.

Det finnes en egen gentest for noen raser for PRA.

Dette er de viktigste sykdommene/tilstandene det sjekkes for. Øyelyseren vil samtidig gjøre en vurdering av andre tilstander, som bl.a. feilstilte øyelokkshår, for lite øye (microphthalmi), innrullende øyelokk (entropion) osv.

Øyesykdommer generelt

Vi ser også andre øyesykdommer enn de som sjekkes ved øyelysing, ikke minst ser vi mange skader. Under følger en kort forklaring av de viktigste tegnene dere kan legge merke til hvis hunden (eller katten, eller kaninen, eller marsvinet...) deres har en sykdom eller skade på øyet, som bør undersøkes av dyrlege.

Kniping på øyet: Dette er et tegn på smerte eller lysskyhet. Dyr som kniper på øyet bør undersøkes av dyrlege, da de kan ha alvorlig skade og smerte på øyet.

Rødt øye: Dette er et tegn på irritasjon eller betennelse, men ses også ved f.eks grønn stær (forøket trykk på øyet)

Forøket væsning fra øyet : Spesielt hvis denne er misfarget grønn eller gul.

Forminsket pupillåpning i det ene øyet: Tegn på betennelse innover i øyet.

Blødning inne i øyet.

Generelt kan vi si at symptomer som kommer brått haster mer enn symptomer som bygger seg opp over tid. Hvis du har gått kveldstur med hunden din, og den kniper på øyet og det er kraftig rødt og irritert når du kommer hjem, kan det være nødvendig å ringe vakthavende veterinær for en undersøkelse.

Hvis det væsker en del fra et øye, det blir litt mer for hver dag og litt rødere for hver dag, bør øyet også undersøkes, men har ikke nødvendigvis behov for øyeblikkelig hjelp

Intelligens og stimulering

Av hundepsykolog Anders Hallgren, sakset fra www.olivers.no

Hundens intelligens blir grunnlagt før tomånedersalderen. Egentlig er det enda mer som avgjøres tidlig, som f.eks. hundens arbeidskapasitet, evnen til å motstå stress, innlæringskapasitet, tilpasningsevne og nervefasthet.

Forskning på tidlig stimulans

Fakta som dette har vi først og fremst takket være den amerikanske psykologen og dyrlegen Michael Fox. Han har utført eksperimenter som har vist at det som skjer i valpens liv så tidlig som fra den niende levedag og framover, kan ha en dramatisk innflytelse på hunden som voksen.

Hjernen blir større

Forskere beviste allerede på 1900-tallet at rotter som vokser opp i et stimulerende miljø (mange nye inntrykk når det gjelder lyder, lys, lukter og berøring) får hjerner som veier mer enn rotter som vokser opp i et miljø uten forskjellige inntrykk.

Det samme gjelder barn. Oppvekst med mange farger og former på veggene samt en rekke andre inntrykk har vist seg å ha positiv effekt på skoleprestasjonene.

Hjernecellene utvikles

Det som skjer ved denne tidlige stimulansen, er at aktive hjerneceller – såkalte nevroner – blir mer forgrenet. Man kan sammenlikne et nevron med et tre. I begynnelsen har det få grener, og de peker i forskjellige retninger. Senere vokser det ut nye skudd eller nye smågrener (kalt dendritter) og “tree” brer seg. Jo mer stimulans hjernen utsettes for (opp til et visst nivå), desto flere smågrener, dendritter, blir det utviklet. Dette gjør at hjernen kan håndtere mer informasjon, det vi kan kalle intelligens.

Michael Fox har vist at valpehjernen EEG-mønster likner den voksne hundens allerede ved 5-ukersalderen. Det betyr at grunnlaget for valpens mentale kapasitet stort sett er lagt når den er rundt to måneder gammel, selv om min egen og andres erfaringer er at det stadig er et stort utviklingspotensial langt opp i alderen.

Oppdrettet betyr mye

Ettersom det er den tidlige stimulansen av nervesystemet som er det viktigste, spiller oppdretteren en viktig rolle. Dette er grunnen til at man aldri skal kjøpe hunder fra useriøse kenneler og “hundefabrikker”.

Bare det å ha valpene inne i kjøkkenet eller et annet rom der det er mennesker, gir et rikt miljø. (Det skal selvfølgelig også være tidspunkter med ro og stillhet for tispene og valpene.) Det er viktig at valpene løftes og bæres rundt, klappes og masseres. Litt enkel pelspleie og annen pleie er også en god påvirkning.

Evnen til å lære modnes ved treukersalderen

Når valpene er litt eldre, kan de få små, lette oppgaver å løse, lære nye ting, gå små spor (f.eks. et stykke pølse trukket over gulvet) og besøke nye steder, litt lekeapportering, sette seg for en godbit, “kom”, osv. Alt skal være for moro skyld og kun med belønning.

Slike ting er naturlige for den seriøse oppdretter – og det er selvfølgelig en slik du skal velge å kjøpe valpen din av.

Kjedsomhet – det verste en hund vet

Amerikanske forskere kaller det “The Silent Symptom”, “Det stille symptom” – kjedsomhet, understimulering. Det har vist seg at det hos mennesker er en sammenheng mellom kjedsomhet og en rekke atferdsforstyrrelser og andre problemer, slik som ryggproblemer, hjerteanfall, depresjon, aggressivitet, misbruk, spiseforstyrrelser og mye annet.

Kjedsomhet er ikke så mye en følelse som en “overveldende mangel på følelser”, sier dr. Steve Vodanovich, professor i psykologi ved University of West Florida i Pensacola. Dr. Sam Keen, psykolog i Sonoma, California sier at langvarig understimulering ofte fører til depresjon. Studier på rotter utført av dr. Marian Diamond, professor i anatomi ved University of California, Berkley, viste at hjernebarken krympet når forsøksdyrene ble utsatt for understimulering. Hos eldre rotter som ble aktivert, vokste hjernebarken.

Ifølge svenske studier, jeg har bl.a. selv utført slike undersøkelser, er mer enn 40 % av hundene våre understimulerte. De hviler minst 20 timer per døgn, og problematferd er mer alminnelig hos disse enn hos mer aktive hunder.

Flokkdyr

Ettersom hunder er programmerte til et sosialt liv, er de også avhengige av at andre, først og fremst eldre, tar initiativ. Når ingen tar initiativ, blir de passive og venter på at noe skal skje. Dette gjelder først og fremst voksne hunder, ettersom valper ofte tar eget initiativ.

I en vanlig familie der kanskje alle er borte en stor del av dagen, blir hunden liggende og vente på at “flokkameratene” skal komme hjem og finne på noen aktiviteter. Men tiden er ofte knapp når vi kommer hjem, vi har annet å gjøre, og det blir ikke tid til mye mer enn de små turene som vi pliktskyldig tar, og så vender hunden tilbake til sitt “hvileleie”. De firkantede tingene i hjemmet er hundens verste konkurrenter: avisen, TV-en og datamaskinen. Og så skal det gjøres rent, lages mat, og man skal også drive med forskjellige hobbyer. Den tiden vi bruker på å aktivere hunden, krymper til et minimum, og hunden venter og venter og venter ...

Passivitet

Hunder er fra naturens side ganske passive, ettersom energien deres skal stilles til rådighet for flokken. I naturen skjer det en koordinering, en atferdssynkronisering, som gjør at alle hviler samtidig, og er aktive samtidig. På denne måten er alle like uthvilte og fulle av energi når de for eksempel skal jakte. Det vil ikke fungere hvis noen er trøtte og andre uthvilte når de som gruppe skal arbeide hardt. Derfor hviler hunden når vi ikke tar initiativ og er aktive sammen med den.

Demper initiativ

Når hunden blir for aktiv, gjør, leker for vilt og voldsomt, går berserk, biter i stykker ting og i det hele tatt er veldig aktiv, prøver vi å berolige den, ippetsette den og dempe den. Det betyr at vi gjennom vår oppdragelse og trening demper mange initiativ og på denne måten gjør hunden mer passiv. Etter hvert lærer den å være stille og rolig og vente og vente ...

Vi må aktivere hundene våre

Som hundens viktigste personer – flokken dens – må vi prøve å tilfredsstille dens naturlige behov for at noen tar initiativ til aktivitet. Det er fint å gå en tur, men det er ikke nok. Det er hele hunden – dvs. også hjernen – som har behov for aktivitet. Programmer og kurs med mental aktivering har vist seg så effektive at de til og med har kurert mange atferdsproblemer, og det er fordi de tilfredsstiller det naturlige behovet hundene våre har for å gjøre ting sammen.

Selvfølgelig skal en hund ut på daglige gåturer, men man behøver ikke å aktivere den med andre ting hver eneste dag. Det gjelder å gjøre det hele så likt de naturlige forholdene som mulig, noe som betyr at noen dager er mer aktive enn andre.

Man kan finne på mange ting både ute og inne, små ettersøkningsøvelser, spor, innlæring av forskjellige kunster, balansere på forhindringer, delta på agilitykurs, la hunden løse problemer som å åpne spann og esker for å få ut godbiter, osv.

Hvis du vil vite mer om mental aktivering, kan jeg anbefale Marie Hanssons bok *Min bedste ven*, som kan kjøpes hos Forlaget Tro-Fast ApS. Besøk deres hjemmeside www.tro-fast.dk der du også finner treleketøy til mental aktivering samt filmklipp der man kan få inspirasjon til ting man kan lære hunden å hjelpe til med i hjemmet.

DET ER LOV Å LA SEG FRISTE....

Dette er bilder fra sist gang "Jubileumskokken" serverte middag på Japanspesialen...

Fargebilder på nettsiden!

Referat fra Ekstra styremøte 18. februar 2008

Tilstede: Inger Merete, Terje, Torstein og Solvor

Bakgrunn for det ekstra møtet var at det måtte gjøres ett par hastvedtak før Shib-A-Visa gikk i trykken.

Sak 18/08: Hvordan presentere listene over plassering i årskonkurransene

Styret har tidligere gjort vedtak om kriterier for å få utlevert vandrepokaler. Det var imidlertid ikke klargjort om hunder av eiere som ikke kan vinne vandrepokaler skal være med i konkurransen/stå på resultatlisten.

Vedtak: Alle hunder/eiere skal stå på resultatlisten for 2007, også de som ikke kan vinne vandrepokaler. Dersom hunden med flest poeng ikke kan vinne vandrepokal fordi eier ikke er medlem eller tidligere ikke har tilbakelevert pokal, vinnes pokalen av den neste på listen.

Sak 19/08: Manglende innsending av resultater til konkurransene Årets Bruksshiba og Årets nybegynner i agility

I Shib-A-Visa nr 4/07 ba styret om å få tilsendt alle resultater fra brukskonkurranser og agility med kopi av kritikk innen 1. januar 2008. Etterlysningen medførte ingen innsendinger. Imidlertid ble noen resultater for en hund sendt sekretær i høst, men uten kritikk og uten at navn på arrangør og dommere ble oppgitt. Vi var også kjent med andre resultater, selv om de ikke var sendt til styret. Styret ønsker å få delt ut vandrepokalene når vi vet at det finnes kandidater, og har under tvil purret. Etter purring har resultater for to hunder nå kommet, mens vi fortsatt venter på manglende opplysninger angående resultatene til en hund. Vi er gjort kjent med at det finnes en nettside med agilityresultater. Dette opphever behovet for kritikk fra agilitykonkurranser. (Men vi trenger likevel informasjon om *hvilke* konkurranser).

Vedtak: Styret godkjenner resultatene for disse hundene dersom manglende opplysninger blir innsendt straks.

Redaktør har funnet kandidat som innfrir kravet til Årets nybegynner i agility.

Solvor, referent

KLUBBEFFEKTER!

Ingrid Hofflund-Nystad tar imot bestillinger
valpeformidler@gmail.com +47 47415152.

Ved bestilling oppgi størrelse (klær) og motiv (kort), samt mottakers navn og adresse. Info om betaling og levering fås fra Ingrid.

1)

1) Fleece-jakker, dame- og herremodell. Sort. **Kr: 350,-**
S - XXL Små i størrelsen!

2) Caps, sandfarget **Kr: 80,-**
En størrelse, med justering

T-skjorte Hvit og Grå **Kr: 100,-**
Hvit finnes i str: L, XL og XXL
Grå finnes i str: M, L, XL

3) Genser i unisex, beige
Kr: 300,-
Den finnes i str S, M, L, XL, XXL
Genserne er små i størrelsen!

2)

3)

JAPANSPEZIALEN 2008

NORSK SHIBAKLUBB 10 ÅR JUBILEUMSUTSTILLING 10. MAI

Utstilling for shiba, akita, american akita og japansk spisshund, avholdes på Storsand Gård Camping v. Trondheim.

Dommer: Per Erik Wallin, og det er stor-cert for shiba.

PÅMELDINGS- OG BETALINGSFRIST 22. APRIL

JK, UK, AK, CHK kr 250,- VTK, valp kr 125,- (+50% ved sen bet.)

F.o.m 3. hund med samme eier $\frac{1}{2}$ pris. (Ikke veteran og valp)

Ellers vanlige NKK-regler.

Betal til NSK v Terje Håheim, Kongleberget 3, 1727 Sarpsborg.
Konto 0540.11.87369 Innbetaling må merkes med hunden(e)s reg.nr!
Utenlandske utstillere kan etter avtale betale i NOK på stedet.

Felles nettpåmelding for begge dager og mer informasjon:
www.norskshibaklubb.net eller Lisbeth 917 16 284

JUBILEUMSMIDDAG PÅ LØRDAG KVELD!

Lørdag inviteres alle utstillere og publikum til 3-retters jubileums middag på Midtsand Leir, et lokale som ligger ca 700 meter fra campingen.

Pris per person er 250,-

Påmeldingsfrist og konto for betaling er den samme som utstillingen.

Samme kokk som på Akitaspesialen 2006, bilder av den menyen finnes på nettsiden til NSK. **Man må selv ta med sin egen drikke,** men kokken vil komme med vinanbefalinger når endelig meny er satt.

JAPANSPEKIALEN 2008

OVERNATTING bestilles direkte til campingen:
Storsand Gård Camping Telefon: 7397 6360

Hytte 1-30 4 senger og kokeplate	440,- pr. døgn
Hytte 51-60 Eget soverom med 4 senger og sofagruppe	470,- pr. døgn
Hytte 33-42 Eget soverom med 4 senger. Kjøleskap, kokeplate, kopper og kar, wc og dusj	650,- pr. døgn
Hytte 43-50 2 soverom med tilsammen 4 senger. Sofagruppe, kjøleskap, kokeplate, kopper og kar, flislagt bad med wc og dusj	850,- pr. døgn
Hytte 101-112 6 senger, sofagruppe, kjøleskap, kokeplate, kopper og kar, flislagt bad med wc og dusj	730,- pr. døgn
Bobil/ Campingvogn	160,- pr. døgn
Bobil/ Campingvogn m/strøm	190,- pr. døgn
Telt med bil og 2 personer, Hvis flere 30.- pr. person	130,- pr. døgn

GAVEPREMIER

Oppdrettere eller andre som ønsker å sette opp ulike gavepremier må gi beskjed til Lisbeth: lisbeth@akinuba.no / 917 16 284 senest 1. mai.

PREMIER TIL UTSTILLING OG LOTTERI

Siden dette er en Jubileumsutstilling håper vi medlemmene kan delta i en liten dugnad på å skaffe ekstra premier til utstillingen og gevinster til lotteriet. Ta en tur blant bedrifter i ditt nærmiljø, og spør etter effekter!

Effekter til utstillingen må meldes inn til komiteen før 1. mai, eller overleveres på fredag før utstillingen.

Utstillingskomiteen ønsker velkommen til Jubileumsutstilling
Inger Merete 915 24 838
Lisbeth 917 16 284 / lisbeth@akinuba.no

AKITA SPESIALEN 2008

**Norsk Akita Klubb inviterer til
utstilling for Akita, American Akita,
Shiba og Japansk Spisshund
søndag 11. mai 2008 på
Storsand Gård Camping, Trondheim.**

Dommer **Frank Christiansen**, Norge
Det utdeles "stor-cert" til akita.

Vi skal også i år ha **PARKLASSE** for **alle raser** (to hunder
av samme rase, forskjellige kjønn og samme
eier/oppdretter) kr 50,- påmelding på stedet. Dommer
Frank Christiansen.

Påmelding,

som er bindende, kan skje elektronisk på
NAKs hjemmeside, på gamle A4 skjema til:
NSK v/Lisbeth Høyem, Leiraplassen 6, 7710 Sparbu
eller via mail: lisbeth@akinuba.no

Påmeldingsfrist er 22.april.

Påmeldingsavgift eksteriør (JK/UK/AK/CHK) 250,- Valp/Veteran
125,- Fr.o.m 3.hund ½ avgift, gjelder ikke
valp/veteran/spesialklasse.

Betaling skjer til NAK, Veronica Haugen,
Hagabakka 39A, 4310 Hommersåk på konto nr **1822 17 35249**
senest 22.april for å unngå 50% gebyr.
Utenlandske utstillere kan, **etter avtale**, betale ved ankomst, eller
bruke Norsk Akita Klubb
(**IBAN:**NO 90 1822 17 35249 og **BIC:** SHEDNO22).

SHIB-A-VISA presenterer:

Kontakt- person Sørlandet

Bente K. Pedersen

Når så du en Shiba første gang? Da min datter Mira kom hjem fra Sola i 2001 med An-An Shisana Hana (Ariel)

Har noen Shiba gjort et spesielt inntrykk på deg? Ja våres eget oppdrettet valp Habagou's Natsu Hana (Hope) er født med en defekt forlabbe, ho er nå 13 mnd og helt i 100, jeg beundrer det lille nøste.

Hvor mange har du i dag? Fem, en Hanne, og fire tisper.

Har du hatt andre raser? Har en golden gutt på snart 8 år, han er min golden nr 3, har hatt Chow Chow før.

Hva er den viktigste egenskapen i din/e hund/er? Tja si det, etter som Shibaen er en liten hund, er det ofte folk blir helt "ville" når de ser den, en "valp" er jo alltid moro å klappe på, så det og være en Shiba som er sosial, gla, leken og aktiv må vel være mitt ønske.

Har din/e Shiba/er noen andre dyrevenner? Ja i massevis, golden, flatt, dalmatiner, boston terrier, border collie mm

Hva mener du er klubbens viktigste oppgaver i et 2-års perspektiv?
Lære folk å kjenne Shiba, fremme klubben, jobbe for at rasen beste.

Hvilken erfaring har du som klubben kan nyte godt av? Det må neste andre svare på, jeg kan mye hund og liker å snakke med folk, er lett å spørre, sier nok for fort ja av og til.

Hvem våkner først om morgningen, du eller hundene? Ha ha, vi elsker å sove lenge hele huset når vi kan, både barn, voksende og hundene.

**SHIB-A-VISA
presenterer:
Kontakt-
person
Vestlandet
Christen
Lang**

1 Når så du en shiba for første gang? På slutten av 1970 tallet så jeg mine to første Shiba på en utstilling i Moss.

2 Har noen shiba gjort et spesielt inntrykk på deg? Har vært så heldig å få besøke rasens hjemland Japan 2 ganger og har der sett en rekke flotte hunder.

Av mine egne er det Glendalin Fuyu San som gjennom tidene er den største hundepersonligheten jeg har møtt.

3 Hvor mange har du i dag? I øyeblikket har vi 5 hunder hjemme, men jeg eier en rekke andre hunder sammen med gode venner. Disse har jeg mulighet til å disponere til avl og låne til utstilling.

4 Har du hatt andre raser?
Engelsk setter og Norsk Lundehund.

5 Hva er den viktigste egenskapen i din/e hund/er?
En rolig hund å ha i huset, en intelligent og utfordrende hund å oppdra og en trivelig turkamerat.

6 Bruker du hunden/e til noen aktiviteter?
Går turer i skog og mark og driver med utstilling og avl.

7 Har din/e shiba/er noen andre dyrevenner?

Nei. (Bare andre hundevenner)

8 Hva mener du er klubbens viktigste oppgaver i et 2-års perspektiv?

Arbeide for et godt miljø innen rasen. Dette er grunnleggende for at folk skal trives i klubben, noe som vil gavne rasen på sikt.

9 Hvilke erfaringer har du som klubben kan nyte godt av?

Nærmere 50 års erfaring som oppdretter og 33 års erfaring som internasjonal hundedommer.

10 Hvem våkner først om morgningen, du eller hunden/e?

Vanskelig å svare på. Noen dager er det meg da jeg jo arbeider om natten. Men når jeg har fri liker jeg ikke å stå tidlig opp, så da er det nok hundene som vekker meg.

Man er da dannet... I Bergen sitter visst hundene ved bordet?

**SHIB-A-VISA
presenterer:**

**Kontakt-
person
Midt-Norge**

**Mildrid
Kjøbli**

Når så du en shiba for første gang? November 1997.

Har noen shiba gjort et spesielt inntrykk på deg? Mine egne.

Hvor mange har du i dag? Jeg har 1.

Har du hatt andre raser? Nei.

Hva er den viktigste egenskapen i din/e hund/er? At den gjør meg glad.

Bruker du hunden/e til noen aktiviteter? Sofakos og tur.

Har din/e shiba/er noen andre dyrevenner? Andre hunder.

Hva mener du er klubbens viktigste oppgaver i et 2-års perspektiv?
Skape gode relasjoner mellom medlemmene.

Hvem våkner først om morgningen, du eller hunden/e? Vanskelig å si.

**SHIB-A-VISA
presenterer:**

**Kontakt-
person
Nord-Norge**

**Elsa
Pedersen**

Jeg heter Elsa, er fra Bodø og skal være kontaktperson for alle shibainteresserte i Nord-Norge. Selv har vi to shibaer, Meta på 6 år og Tiko på 4 år.

Tiko kom til oss som valp, og han var den nydeligste valpen jeg noensinne har sett. Selvfølgelig synes jeg det! Dette var og mitt første møte med en shiba. Jeg hadde tidligere sett bilder og lest om shiba, men at dem i virkeligheten er såååå flott, ante jeg ikke.

Jeg viste veldig godt at shiba er både sta og egenrådig, men også kjempefine familiehunder. Meta kom til oss da hun var 4 år, ei kjempesøt og trivelig tise som fort ble Tiko sin beste venn. I dag er dem uadskillelige.

Begge hundene er noen ivrige turkamerater, ut på tur, aldri sur. Fra tid til annen prøver vi å aktivisere dem med å lage vår egen lille agillitybane, og andre ganger må dem finne 'godiser' som blir gjemt rundt omkring.

Jeg synes det er viktig at klubben er et samlingspunkt for alle shibaeiere, og med det må alle være varsom med hvilken informasjon som spres ut slik at ingen føler seg støtt i klubben. Shibaklubben skal være en fin klubb for alle shibainteresserte å være medlem i.

**SHIB-A-VISA
presenterer:**

**Kontakt-
person
Agility**

**Lise
Kommisrud**

Når så du en shiba for første gang?

Litt usikker på når jeg så den, men tror det var på en utstilling i 1990

Har noen shiba gjort et spesielt inntrykk på deg?

Nei ikke noe spesielt, men jeg er imponert over hvor sta og egenrådig en shiba kan være.

Hvor mange har du i dag?

Har far Komatsu 5 ½ år og datter Kiri 2 år

Har du hatt andre raser?

Vokst opp med samojed. Har også hatt St. bernhard i noen år

Hva er den viktigste egenskapen i din/e hund/er?

Den viktigste egenskapen er vel at de er to sosiale hunder som går bra sammen med både folk og dyr.

Bruker du hunden/e til noen aktiviteter?

Bruker begge mine hunder til å gå agility med, Komatsu er i klasse 3 og Kiri i klasse 1. Trener også litt lydighet med dem, Komatsu har starta ett par ganger i kl1. Har også gått litt spor med han.

Har din/e shiba/er noen andre dyrevenner?

Det er en border collie i hundeklubben som vi går mye tur med.

Hva mener du er klubbens viktigste oppgaver i et 2-års perspektiv?

Klubbens viktigste oppgave er vel å få frem en sunn og sosial shiba, og samle medlemmene.

Hvilke erfaringer har du som klubben kan nyte godt av?

Har vel ingen spesielle erfaringer, men kan kanskje hjelp medlemmer når det gjelder trening av shiba.

Hvem våkner først om morgningen, du eller hunden/e?

He he, har vel verdens trøtteste shiba, må stable Komatsu opp på beina om morran og er han trøtt så bare siger han sammen igjen. Kiri er litt mer aktiv, men liker å sove lenge.

Kiri i fint driv gjennom "pølsa"

Komatsu med gode venner

**SHIB-A-VISA
presenterer:**

**Kontakt-
person
Lydighet**

**Sissel
Skjelbred**

Når så du en shiba for første gang? Husker ikke når jeg så en shiba for første gang, men den første jeg ble kjent med var Ryu til Jan Erik Aas. Jeg falt for rasen og Jan Erik hjalp meg med og få kjøpt min egen.

Har noen shiba gjort et spesielt inntrykk på deg? Det må være min første shiba Tingeling. Hun gjorde sterkt inntrykk på meg fra første stund.

Hvor mange har du i dag? Her hjemme har jeg Tingeling, Rosa, Sniff Mac Snusen, Nemo og Kitano. Ellers så er jeg medeier i Ko-Ko og Tinki som bor hos min mor, Zorro som bor hos Linda og Bella, som bor hos Tove.

Har du hatt andre raser? Jeg har hatt samojed, flere schæfere, en blandingshund og Alaskan Malamute. I dag har jeg 6 alaskan malamuter. 3 av disse bor her til daglig, mens 3 bor fast i andre familier. Disse bor heldigvis i nærheten slik at vi kan bruke de sammen til kjøring.

Hva er den viktigste egenskapen i din/e hund/er? Det vi setter mest vekt på er at hundene skal være sosiale familiehunder til daglig.

Bruker du hunden/e til noen aktiviteter? Jeg bruker hundene mine til så og si alt. De er med på ski og/eller sledeturer så og si hver dag hele vinteren. De har en eier som elsker å gå på ski!! Noen er med og trekker meg rundt løypa, mens noen får løpe fritt. Aldri noen som reagerer på at shibane løper fritt heldigvis. På sommeren og høsten holder vi formen ved like med å trekke 4-hjulingen sammen med Malamutene.

Tingeling og jeg har trent masse lydighet og konkurransene ble mange i en

periode. Hun elsker det! Ellers trener vi hverdagslydighet, prøver oss litt på agility og bruks med alle.

Vi trener mye blodspor og Tingeling ble viltspor-champion 2 år gammel, og er godkjent ettersøkshund. Vi var på 4 ettersøk nå i høst og ingen skulle tro at dama er 10 år når hun setter avgårde på søk, nei.

Tingeling har også vært så heldig og få bli med noen turer på storfugljakt. Det ble fangst på hver tur og jegeren var veldig fornøyd med henne.

Har din/e shiba/er noen andre dyrevenner? Her deler de huset med 2 katter. Og så har vi 9 shetlandspionier og 2 fjøskatter.

Hva mener du er klubbens viktigste oppgaver i et 2-års perspektiv? I et 2-års perspektiv bør klubben jobbe for hunderasen som vi alle liker så godt!! Og få slutt på intern krangel. Det gagnar ingen!!!!

Hvilke erfaringer har du som klubben kan nyte godt av? Har vært aktiv i hundeklubb siden 1982. Er hundeinstruktør. Har bred og lang hundeerfaring, og har hatt en fot innenfor de fleste aktiviteter som har med hund å gjøre.

Hvem våkner først om morgningen, du eller hunden/e? Her i huset er det de 2 små med 2 føtter som våkner først. Hundene ligger etter hverandre i sofaen og sover tungt.

Løype....

**SHIB-A-VISA
presenterer:**

**Kontakt-
person
Bruks**

**Halvor
Størmer**

Jeg heter Halvor Størmer og har en Shiba som etter hvert har rundet 12 strålende menneskeår.

Eirin og jeg så tilfeldigvis en liten annonse i lokalavisen hvor det var avertert Shiba Inu valper til salgs i Harstad. Vi bestemte oss for å dra innom, og der fant vi verdens nydeligste små valper hos Marianne og Einar. Dette var første gang vi så Shiba (i levende live) og vi ble forelsket ved første blick.

Lorinis Bushido Washi, som han heter ble snart dradd med på viltsporarbeid, og han tok heldigvis oss med. Dette arbeidet har båret frukter, da han ganske snart ble godkjent ettersøkshund, og deretter Norges første Shiba viltsporchampion. På den tiden hadde vi også Akita, som adopterte ham som sin egen valp. Vi har fått mange morsomme og forundrede bemerkninger til den store og lille, som er så like. Hun var også med på viltsporarbeid, og det var ikke sjelden at vi konkurrerte mot hverandre.

Senere ble det elgjakt, sammen med oppdretter Einar, og han har fungert i flere sesonger som lagets ettersøkshund. Et av årene var jeg så heldig å få skutt en elg for Washi, og det er rangert svært høyt i opplevelsene jeg har hatt med hundene.

Washi brukes også som ren familiehund, han er snill med barn, og hissig med andre hannhunder! På lengre turer bærer han sitt eget fôr i en liten kløv vi fikk sydd av en hundekjører i Kiruna.

Washi har en tispevenn som min søster eier. Foruten det er det katta vår som er den nærmeste! De er gode venner, og unngår for enhver pris konfrontasjoner. Washi er en skikkelig natterangler, han venter med å legge seg til alle er gått til ro. Men tidlig opp, det er han. På elgjakta våknet han ca 03.30 hver dag, klar til innsats!

Washi er en grei hund, man han er temmelig sta. Nå er han 12, og han vet AKKURAT hvordan han vil ha ting. Han hører det han vil høre, og ser det han vil se. Og lydigheten har vel stort sett amnesti.

Familiehunden Washi:

UTSTILLINGSRESULTATER 2007:

Med dette er resultatene for alle norske utstillinger i 2007, der shiba'en har vært representert, gjengitt i Shib-a-visa. Disse resultatene danner grunnlaget for konkurransen "Årets utstillingsshiba", "Årets junior/unghund" og "Årets oppdretter". Konkurransen "Årets veteran" avgjøres for 2007 etter gamle regler.

I 2007 var 67 utstillinger åpne for shiba, og rasen var representert på 59 av disse. Det er kåret 54 BIR og 32 BIM. Hele 77 ulike hunder er plassert i BHK og BTK.

Reglene åpner for at hver hund kan telle et utenlandsk resultat. De utenlandske resultatene vi har funnet, er publisert i Shib-a-visa. **Hvis det er noen som har utenlandske resultater, som IKKE har vært publisert, så gi beskjed til Eirik Knudsen, senest 1. mars 2008.**

Narvik Trekk- Og Brukshundklubb 1/9 Edh, Kenneth

Soldoggen's Jet Lee	1.JK 1.JKK CERT 1.BHK BIM	
Ekevärs Eisuke	1.JK 3.JKK CK 4.BHK	
Soldoggen's Hirohito	1.JK 2.JKK CK 3.BHK	T L Strand /P Walle
Soldoggen's Fonzori-Kaeru	1.AK 1.AKK	Hugo Elverland
Nattfjärilen Akakabuto	1.CHK 2.CHKK CK	Eggenheim/ Walle
Soldoggen's Tentai Tiko	1.CHK 1.CHKK CK 2.BHK	Elsa Pedersen
Nattfjärilen Betsu Mikata	1.UK 1.UKK CERT 1.BTK BIR	T L Strand /P Walle
Soldoggen's Mini-Meta	1.AK 1.AKK	Per Pedersen
Soldoggen's Oishiiba	1.CHK 1.CHKK CK 2.BTK	P Walle/ E Buchardt
Soldoggen's Hokkyoku No Hoseki	1.VTK 1.VTKK CK 3.BTK	Paul Walle

Norsk Japansk Spisshund Klubb 28/10 Wilberg, Leif-Herman

Joubeniryu Av Enerhaugen	1.JK 1.JKK HP	Stein Kverneland
Willemo's Setsuko	1.CHK 1.CHKK CK 1.BTK BIR	Iselin Rød Nygård

SKK Hund2007 16/12 Anette Bystrup

Soldoggen's Jet Lee	1.JK 2.JKK HP	
Hachiman Go Ryuukyuu Uruma	1AK 1AKK CERT 1BHK CACIB BIR	Christen Lang
Naohime av Enerhaugen	1.JK 1.JKK CERT 1.BTK BIM	Christen Lang
Benihidemi av Enerhaugen	1.AK 1.AKK CK 2.BTK CACIB	Christen Lang

Norsk Dobermann Klub 29/12 Bodegård, Göran

Edeängs Igor	1.JK 1.JKK CERT 1.BHK BIM	Jeanett Skinnar
Noven's Moshi-Moshi	1.JK 1.JKK CERT 1.BTK BIR	
Willemo's Harumi	1.JK 2.JKK HP	T Hofslí/ L Nagel
Lucky Dragon's Kioko	1.UK 1.UKK HP	Hilde Schyttelvik
Ak-Inu-Bas Daitan Ni Akobo	1.CHK 1.CHKK	Ulleberg- B/ Bøhmer

Norsk Rottweilerklubb 30/12 Jørgensen, Leif Lehmann

Edeängs Igor	1.JK 1.JKK	Jeanett Skinnar
Noven's Moshi-Moshi	1.JK 1.JKK HP	
Ak-Inu-Bas Daitan Ni Akobo	1.CHK 1.CHKK CK 1.BTK BIR	Ulleberg- B/ Bøhmer

ÅRSKONKURRANSENE 2008

Fra 2008 vil det være noen endringer i poengberegningen:

For alle utstillingsrelaterte konkurranser vil det nå gis poeng for inntil 5 resultater.

For "Årets veteran" vil plassering på "Årets utstillingsshiba" være grunnlag for beregning. Det regnes bare poeng dersom hunden har stilt i veteranklasse.

Poeng tildeles etter følgende kriterier:

Ant delt:	1-8	9-16	17->
BIR	5	10	15
BIM	4	8	12
2 BHK/BTK	3	6	9
3 BHK/BTK	2	4	6
4 BHK/BTK	1	2	3

ÅRETS UTSTILLINGSSHIBA 2007

Listen er basert på resultater publisert i Shib-a-visa tom dette nummer.

Nr	Tot	Ut	Hund / eier	Res	P	D	Arrangør
1	58	6	Nattfjærilen Betsu Mikata T L Strand /P Walle	BIR	10	13	Tromsø 20/10 Corbett, Norman H
				BIR	10	12	NKK Tromsø 20/10 Pehar, Tino
				BIR	10	10	Vestvågøy 05/08 Svarstad, Per
				BIR	10	10	Narvik TB 1/9 Edh, Kenneth
				BIR	10	9	NKK Dram 2/6 Shibolet, Myrna
2	45	5	Benihidemi Av Enerhaugen Christen Lang	BIM	8	10	N Cavalier 4/8 Jørgensen, Leif L
				BIM	12	36	NSK 26/05 Petursdottir, Sigridur
				BIM	12	26	NAK 26/05 Svarstad, Per
				2.	9	27	NAAK 26/05 Nyberg, Britt
				4.	3	27	NKK Hamar 23/11 Mona Selbach
3	45	6	Nattfjærilen Chujitsu Paul Walle	2.	9	20	SKK 16/12 Anette Bystrup
				BIR	10	11	NKK Bjerke 11/8 Makaritis, Stelios
				BIM	8	13	Tromsø 20/10 Corbett, Norman H
				BIM	8	9	N Dalmatiner 10/6 D Wilde, August
				BIM	8	9	NBerner Sennen 1/9 Bister, Soile
4	43	5	Hachiman Go Ryuukyuu Uruma Christen Lang	2.	6	9	Tromsø 9/6 Bailey, Marie
				BIR	5	7	Salten Bruk 17/6 Boziowski, Pero
				BIR	15	20	SKK 16/12 Anette Bystrup
				BIM	12	27	NKK Hamar 23/11 Mona Selbach
				3.	6	26	NAK 26/05 Svarstad, Per
5	41	6	Soldoggen's Beninesa Paul Walle	BIR	5	2	N Tib Terrier 4/8 Muntean, Petru
				BIR	5	2	N Mynde 5/8 Jensen, Hanne L
				BIR	10	11	Piteå 7/7 Pedersen Geir N
				BIM	8	9	Tromsø 9/6 Bailey, Marie
				3.	6	27	NKK Hamar 23/11 Mona Selbach
6	38	6	Beniryu av Enerhaugen Birte Blomli	2.	6	13	Tromsø 20/10 Corbett, Norman H
				2.	6	9	N Dalmatiner 10/6 D Wilde, August
				BIR	5	6	NKK Harst 21/4 Assenmacher, H
				BIR	10	9	Bergen 30/9 Doedijns Rony
				2.	9	26	NAK 26/05 Svarstad, Per
7	37	6	Honto-No Uchiko Gullborg Knudsen	BIM	8	9	NKK Dram 2/6 Shibolet, Myrna
				3.	4	11	NKK Bergen 24/03 Schepers, Jo
				3.	4	11	NKK Bjerke 11/8 Makaritis, Stelios
				4.	3	27	NAAK 26/05 Nyberg, Britt
				BIM	8	11	NKK Bergen 24/03 Schepers, Jo
BIM	8	11	NKK Bjerke 11/8 Makaritis, Stelios				
2.	6	9	NKK Dram 2/6 Shibolet, Myrna				

				2.	6	9	Bergen 30/9 Doedijns Rony
				BIR	5	7	Fitjar Stord 10/11 Bister, Soile
				BIM	4	6	ØI-Etn-Vind 10/2 Baden, Marianne
8	35	4	We-Sedso Unryu	BIR	15	27	NAAK 26/05 Nyberg, Britt
			Christen Lang	2.	9	27	NKK Hamar 23/11 Mona Selbach
				2.	6	9	Bergen 30/9 Doedijns Rony
9	35	6	Soldoggen's Hirohito	BIR	5	6	NKK Rogal 8/9 Liljeqvist, Liz-Beth
			T L Strand /P Walle	BIM	8	10	Vestvågøy 05/08 Svarstad, Per
				2.	6	13	Tromsø 20/10 Corbett, Norman H
				2.	6	12	NKK Tromsø 20/10 Pehar, Tino
				2.	6	10	N Cavalier 4/8 Jørgensen, Leif L
				BIR	5	4	N Terrier 26/08 Opara, Krystyna
10	31	3	Naohime av Enerhaugen	3.	4	10	Narvik TB 1/9 Edh, Kenneth
			Christen Lang	BIR	15	27	NKK Hamar 23/11 Mona Selbach
				BIM	12	20	SKK 16/12 Anette Bystrup
				3.	4	9	Bergen 30/9 Doedijns Rony
11	31	6	Soldoggen's Tentai Tiko	2.	6	11	Piteå 7/7 Pedersen Geir N
			Elsa Pedersen	2.	6	10	Vestvågøy 05/08 Svarstad, Per
				2.	6	10	Narvik TB 1/9 Edh, Kenneth
				2.	6	9	NBerner Sennen 1/9 Bister, Soile
				3.	4	10	N Cavalier 4/8 Jørgensen, Leif L
				2.	3	7	N Belg Fåreh 16/6 Rotner, Rajko
12	30	3	Honto-No Raigozu	BIR	15	26	NAK 26/05 Svarstad, Per
			Mona Urbig	2.	9	27	NAAK 26/05 Nyberg, Britt
				3.	6	36	NSK 26/05 Petursdottir, Sigridur
13	29	6	Tenko Av Enerhaugen	BIR	10	11	NKK Bergen 24/03 Schepers, Jo
			Eirik Knudsen	BIR	5	6	ØI-Etn-Vind 10/2 Baden, Marianne
				3.	4	9	Bergen 30/9 Doedijns Rony
				BIM	4	7	Fitjar Stord 10/11 Bister, Soile
				4.	3	36	NSK 26/05 Petursdottir, Sigridur
				2.	3	8	Nordhord 10/3 Pedersen, Geir N
14	28	4	Soldoggen's Wan	BIR	10	9	Tromsø 9/6 Bailey, Marie
			Walter Wilhelmson	BIM	8	12	NKK Tromsø 20/10 Pehar, Tino
				2.	6	9	N Dalmatiner 10/6 D Wilde, August
				3.	4	13	Tromsø 20/10 Corbett, Norman H
15	28	6	Fukume Av Enerhaugen	2.	9	26	NAK 26/05 Svarstad, Per
			Christen Lang	BIR	5	4	Sør-Rog Bruks 5/5 Rotner, Rajko
				3.	4	9	NKK Dram 2/6 Shibolet, Myrna
				BIM	4	6	NKK Rogal 8/9 Liljeqvist, Liz-Beth
				4.	3	36	NSK 26/05 Petursdottir, Sigridur
				2.	3	6	ØI-Etn-Vind 10/2 Baden, Marianne

16	27	6	Nattfjæriilen Akakabuto T Eggenheim/ P Walle	2.	6	9	NKK Dram 2/6 Shibolet, Myrna
				BIR	5	6	Piteå 19/5 Makaritis Stelios
				BIR	5	4	Tr-lag Selsk 25/8 Engh, Espen
					3.	4	9 N Dalmatiner 10/6 D Wilde, August
				BIM	4	6	NKK Harst 21/4 Assenmacher, H
					2.	3	4 N Terrier 26/08 Opara, Krystyna
17	21	2	Shippou No Shinichi Go Kagawa Shippousou C Lang	BIR	15	36	NSK 26/05 Petursdottir, Sigridur
18	21	3	Jun av Enerhaugen Jorun Kvalheim		2.	6	11 NKK Bergen 24/03 Schepers, Jo
					2.	9	27 NKK Hamar 23/11 Mona Selbach
				BIM	8	9	Bergen 30/9 Doedijns Rony
					3.	4	11 NKK Bjerke 11/8 Makaritis, Stelios
19	20	3	Østbylias Raske Nemo S Skjelbred / K Svendsen	BIR	10	11	NKK Trondh 23/06 Nyberg, Britt
				BIR	5	6	Surnadal Rindal 16/6 Molin, Nils
				BIR	5	5	Oppdal 17/6 Jørgensen, Leif
20	20	4	Mjærumhøgda's Hikari Kiyomi Eivind Mjærum	BIR	5	6	N Berner Senn 18/3 Karlsdotter, N
				BIR	5	5	N Doberm 17/3 Brempt, Monique
				BIR	5	3	N Boxer 17/2 Haugsten, Anne-Mari
				BIR	5	1	NKK Kri.sand 12/5 Berg, Hans vd
21	19	5	Soldoggen's Oishiiba Paul Walle		2.	6	10 Narvik TB 1/9 Edh, Kenneth
				BIM	4	6	Vefsn 18/08 Germundsson, Ove
				BIM	4	4	N Terrier 26/08 Opara, Krystyna
					2.	3	6 NKK Harst 21/4 Assenmacher, H
					4.	2	11 NKK Bjerke 11/8 Makaritis, Stelios
22	18	2	Honto-No Momoko Helene Nordwall	BIM	12	27	NAAK 26/05 Nyberg, Britt
					3.	6	26 NAK 26/05 Svarstad, Per
23	18	6	Sika Den Stille Fjæring Lise Brun	BIR	5	1	Mo 19/05 Tarjan, Annamaria
					3.	4	13 Tromsø 20/10 Corbett, Norman H
				BIM	4	6	Rana TB 18/8 Campbell, Ralf
					4.	2	12 NKK Tromsø 20/10 Pehar, Tino
					3.	2	6 Vefsn 18/08 Germundsson, Ove
					4.	1	6 NKK Harst 21/4 Assenmacher, H
24	16	2	Soldoggen's Hiruko K-O Pedersen/ P Walle	BIR	10	9	N Berner Sennen 1/9 Bister, Soile
					2.	6	12 NKK Tromsø 20/10 Pehar, Tino
25	16	3	Honto-No Yushin Kuro Christen Lang		2.	9	36 NSK 26/05 Petursdottir, Sigridur
				BIR	5	8	Nordhord 10/3 Pedersen, Geir N
					4.	2	11 NKK Bergen 24/03 Schepers, Jo
26	16	4	Tatsumaki's Akihime Laila Nagel	BIR	5	1	Sandefjord 20/1 Hayward, James
				BIR	5	1	Åsnes 10/2 Selbach, Mona
					2.	3	3 N Boxer 17/2 Haugsten, Anne-Mari
					2.	3	2 N Miniatyr 3/2 Jørgensen, Leif L

27	15	3	Soldoggen's Ichi Aki-Kaze Paul Walle	2.	6	10	Vestvågøy 5/8 Svarstad, Per
				BIR	5	8	Gällivare 1/7 Supronowicz, M
				3.	4	10	N Cavalier 4/8 Jørgensen, Leif L
28	15	3	Ran Av Enerhaugen C Lang/ S Nærland	3.	6	27	NAAK 26/05 Nyberg, Britt
				2.	6	11	NKK Bergen 24/03 Schepers, Jo
				2.	3	6	NKK Rogal 8/9 Liljeqvist, Liz-Beth
29	14	2	Soldoggen's Ippiki-Ookami Heidi Berg	BIR	10	10	N Cavalier 4/8 Jørgensen, Leif L
				3.	4	10	Vestvågøy 5/8 Svarstad, Per
30	15	3	Østbylias Tøffe Zorro L Lundås / S Skjelbred	3.	6	27	NKK Hamar 23/11 Mona Selbach
				BIR	5	4	Orkdal 10/11 Espen Engh
				3.	4	11	NKK Trondh 23/06 Nyberg, Britt
31	13	3	Soldoggen's Hokkyoku No Hoseki Paul Walle	2.	6	10	N Cavalier 4/8 Jørgensen, Leif L
				3.	4	10	Narvik TB 1/9 Edh, Kenneth
				2.	3	6	Rana TB 18/8 Campbell, Ralf
32	12	2	Soldoggen's Jet Lee	BIM	8	10	Narvik TB 1/9 Edh, Kenneth
				3.	4	9	N Berner Sennen 1/9 Bister, Soile
33	12	3	Joubeniryu Av Enerhaugen Stein Kverneland	BIR	5	2	Norsk buhund 27/10 Lie, Helge
				BIM	4	4	Sør-Rog Bruks 5/5 Rotner, Rajko
				2.	3	6	NKK Rogal 8/9 Liljeqvist, Liz-Beth
34	12	3	Willemo's Setsuko Iselin U Nygård	BIR	5	2	N Jap Spissh 28/10 Wilberg, Leif-H
				BIM	4	2	Norsk buhund 27/10 Lie, Helge
				2.	3	4	Sør-Rog Bruks 5/5 Rotner, Rajko
35	12	3	Pei Fang Gunther Quick Liss Landrø	2.	6	11	NKK Trondh 23/06 Nyberg, Britt
				2.	3	6	Surnadal Rindal 16/6 Molin, Nils
				2.	3	5	Oppdal 17/6 Jørgensen, Leif L
36	10	1	Soldoggen's Dôwa	BIR/9			Marita B Norheim
37	10	2	Edeängs Benjamin	BIR/5 + BIR/5			Tonje Bøe
38	10	2	Noven's Moshi-Moshi	BIR/5 + BIR/1			Peiponen/Heinämäki
39	10	2	Soldoggen's Uba Juba	2BTK/9 + 3BTK/9			Walle/ Jenssen
40	9	1	Två Älvars Aiko	2BTK/36			Else Hultgren
41	8	1	Bi len Tinge Ling	BIM/11			Sissel Skjelbred
42	8	2	Mjærumhøgda's Yu Komatsu	BIR/2 + 4BHK/27			Lise Kommisrud
43	8	2	Unas Like A Virgin	BIM/9 + BIM/5			Unn S Rimstad
44	8	2	Genka Go Ichiokasow Av Enerhaugen	3BTK/11 + BIM/8			Christen Lang
45	6	1	Ak-Inu-Bas Asamoya No Machiko	2BTK/11			Stig M Berg
46	6	1	Chiyomaru Av Enerhaugen	2BHK/11			Einar Haavik
47	6	1	Soldoggen's Uwaki	3BTK/36			Synnøve Skaga
48	6	1	San Jo Lucky In Love	3BHK/27			H Nordwall/ C Lang
49	5	1	Soldoggen's Chimpira	BIR/7			L Høyem & G Aasheim
50	5	1	Mjærumhøgda's Ginjishi Ichi	BIR/4			Eivind Mjærum

51	5	1	Ak-Inu-Bas Daitan Ni Akobo	BIR/3	Ulleberg-B/Bøhmer
52	5	1	Tatsumaki's Akikaze	BIR/3	B Pedersen/K Bjørslund
53	5	1	Najanin's Amie Of Joy	BIR/2	Lill M H Mathisen
54	5	1	Soldoggen's Obi Wan Kenobi	BIR/2	Thomas Henriksen
55	5	1	Jiraiya Av Enerhaugen	BIR/1	Per Roald Haugom
56	5	2	Sakura-Go Shun'you Kensha	2BTK/7 + 3BTK/6	Eirik Knudsen
57	4	1	Østbylias Tøffe Bamse	BIM/7	Rune Mortensen
58	4	1	Edeängs Igor	BIM/5	Jeanett Skinnar
59	4	1	Soldoggen's Japp Ann Babe	3BTK/10	Tore Moen
60	3	1	Østbylias Supre Olivia	2BTK/7	Tone Bergersen
61	3	1	Østbylias Supre Ronaldinho	2BHK/7	Lars Erik Susegg
62	3	1	Mjærumhøgda's Yoshiharu	2BHK/4	Hege Kverneland
63	3	1	Taichung Spring Affair	4BTK/27	Laura Perkinson
64	3	1	Honto-No Zen-Ya	4BTK/26	Helene Nordwall
65	3	1	Yamazakura's Asatsuyu Senjutsu	4BHK/26	Maria Olofsdotter
66	3	2	Soldoggen's Mini-Meta	3BTK/7 + 4BTK/8	Per Pedersen
67	2	1	Aiji Go Ichiokasow Av Enerhaugen	3BHK/8	E & L Bognøy
68	2	1	Østbylias Modige Bellami	3BTK/7	Sakariassen/Skjelbred
69	2	1	Hisakuro Av Enerhaugen	3BHK/6	Ove Spjeld
70	2	1	Soldoggen's Nakoma	3BTK/6	AL J Olsen/ P Walle
71	2	1	Østbylias Qule Kaiser	3BHK/6	Benjaminsen/Juul
72	2	1	Negi-Inu's Li-Ko Kurojo	3BTK/3	Lise Kommisrud
73	2	1	Fujinago Narmenak	4BTK/11	Christen Lang
74	2	1	Stämmlocks Fujitaro	4BHK/11	Hofflund-Nystad
75	2	1	Ekevårs Eisuke	4BHK/10	
76	2	1	Hidekuro av Enerhaugen	4BHK/9	Harriet Gleditsch
77	2	1	Soldoggen's Kyocera	4BTK/9	Paul Walle

ÅRSKONKURRANSENE 2007

Vinnere av alle årskonkurransene vil bli hedret på klubbens årsmøte i Trondheim fredag 9. mai 2007.

UTSTILLINGSKURS

Instruktør Laila Nagel.

Da det har vært etterspørsel etter utstillingskurs har klubben bestemt å holde utstillings kurs 19-20 april på Vindfjelltun som ligger mellom Steinsholt i Vestfold og Siljan i Telemark på RV 32. Det tar i underkant 1 t 45 min fra Oslo.

Kurset starter opp lørdag og søndag kl 10.00 vi holder på til ca 16.00-17.00 begge dager.

Kurset er rettet mot nye og ferske utstillere, men andre er og velkomne. I løpet av kurset går vi gjennom regelverk, påmelding, hva som skjer på en utstilling, bordtrening, premiering og ikke minst hvordan vi skal stille og gå med hunden i ringen. Det vil bli noe teori og mye praksis.

Vær er ingen hindring da vi kan både være inne og ute når vi trener hundene. Har du flere hunder så ta med den hunden som trenger mest trening.

Kurset koster kr 1000,00 pr pers. inkl. felles lunch lørdag og søndag. For de av dere som har med familie kan lunch begge dager bestilles ved påmelding. Separat lunch koster kr 150,- pr. pers. pr. dag.

For de av dere som har lang reise vei er det mulighet for overnatting på stedet.

Overnatting m/frokost kr 350,- pr døgn pr. pers.

Det er lov til å ha med hund på rommet for de som ønsker det, mot at en betaler kr 150,- i vask pr rom.

Ønsker du overnatting må en selv sørge for det. Bestilling av rom kan gjøres til tlf 33129323 Hilde/Espen. Si at det er kurs Norsk Shiba klubb for å få tilbudet på overnattingen.

Det er og mulighet for felles middag m/dessert og kaffe hvis ønskelig for kr 250,00 pr. pers på lørdagen. For dere som ønsker middag gi beskjed om det ved påmelding.

BindenDe påmelding og betaling innen 1. april. Kursavgift kr 1000,00 betales inn på kto 0540.11.87369 og merkes m/utstillingskurs

Påmelding/Info kontakt Laila Nagel l-nag@online.no tlf 916 68 579.
Gi beskjed om du trenger vei beskrivelse m/ kart.

Velkommen
Norsk Shiba klubb

Kennel Enerhaugen

Ichiokasow (Nippo reg.)

Fra Kazutaka Miyazaki, Kennel Takayusou i Japan har Jorunn fått hjem den 2 år gamle tispes Aso No Kana Go Takayusou.

I den forbindelse vil vi rette en stor takk til familien Høst Poulsen i Danmark som har tatt godt vare på henne for oss mens hun var der.

Også en stor takk til våre gode venn dyrlege Bente Iversen, Bio Dyreklinikk i København for all hjelp med å få Kana Go til Danmark.

Christen Lang

Sandviksveien 173, 5035 Bergen

Tlf. 55951701/90981295 Fax: 55958402

E-mail: chr-lan@online.no Hjemmeside: www.enerhaugen.net

HUND & HELSE

HUNDENS HERPESVIRUS

Artikel fra Statens veterinärmedicinska anstalt
www.sva.se

HUND & HELSE

REDAKTØRENS FORORD:

Det har vært en del snakk om herpes i Norge også, særlig i forbindelse med tisper som går tomme etter paring, eller i kull der valpene dør like etter fødselen. Jeg hørte om herpes viruset i Sverige for flere år siden, og det virker som svenskene har vært mye mer oppmerksomme på dette. Jeg har lest flere artikler om viruset på nett, men jeg må si at denne er en av de beste som er skrevet på nordisk. Jeg håper derfor dere bærer over med en artikkel på svensk, for den gir god informasjon om herpesvirus hos hund.

Lisbeth

Hundens herpesvirus (Canine herpesvirus=CHV-1) förekommer i Sverige. I undersökningar av blodprover från hundar i Nederländerna och Storbritannien hade 40 % respektive 88 % av de testade hundarna antikroppar mot herpesvirus, vilket visar att de blivit smittade med viruset. Preliminära resultat från svenska studier talar för att förekomst av antikroppar är relativt vanligt hos vuxna hundar även hos oss. Endast ett litet fåtal av de testade och positiva hundarna hade använts i avel så den smittvägen förefaller inte ha avgörande betydelse. Troligen har omkring hälften av alla vuxna hundar antikroppar i blodet.

Ofarligt för vuxna

En vuxen hund eller äldre valp (över 3-4 veckor gammal) som smittas med herpesvirus via luftvägarna får en mild infektion som vanligen förlöper helt symtomfritt. Ibland får dock hunden lindrig hosta och näsflöde. Man tror att herpesvirus är ett av de smittämnen som kan vara inblandade i det som vi kallar kennelhosta, även om t.ex. parainfluenzavirus och vissa bakterier är mycket vanligare.

Typiskt för herpesvirus är att viruset, när det akuta stadiet är passerat, finns kvar vilande i kroppen (s.k. latent infektion) och att det kan reaktiveras igen vid tillstånd av stress (som t.ex. dräktighet), kortisonbehandling eller sjukdom som sätter ner immunförsvaret. Vid reaktiveringen utsöndras virus på nytt, under en tid, från t.ex. nässlemhinna eller vagina.

Dödligt för nyfödda

Hos nyfödda valpar är smitta med herpesvirus förödande. Smittan förs över från tiken under dräktigheten, vid valpningen via blåsor i könsvägarna eller via

nässeekret efter valpningen. Orsaken till att just unga valpar blir så sjuka är bland annat att valpar som är yngre än 2-3 veckor inte förmår reglera sin kroppstemperatur och därför lätt får lite undertemperatur. Låg kroppstemperatur gör det möjligt för herpesvirus att spridas från mun och svalg in i blodet och orsaka en allvarlig infektion i många organ. Vanligtvis dör alla valpar i en smittad kull. Valparna blir slöa och slutar dia. De gnäller och ömmar ofta över buken. Ofta ses ett tjockt näsflöde och små blödningar på slemhinnorna. I slutstadiet, som vanligen inträffar inom två dygn från de första symtomen, "paddlar" valparna med benen och kan få sträckarkramper.

En del valpar överlever det akuta stadiet, men får ofta bestående centralnervösa skador. Diagnosen ställs med hjälp av obduktion där typiska punktformiga blödningar och gråaktiga fläckar (anhopningar av inflammatoriska celler) ses i de flesta organ. Smittan kan ibland överföras från tiken till fostren under dräktigheten och kan då orsaka abort eller dödfödsel. Detta sker troligen främst när tiken nysmittas under dräktigheten. Det finns experimentella studier som visar att risk för fosterdöd och abort är störst om tiken smittas med herpesvirus i mitten eller slutet av dräktigheten.

Virus överförs vid direktkontakt

Herpesvirus är relativt ömtåligt och överlever inte länge i miljön utanför hunden. Smitta överförs därför främst vid direkt kontakt mellan en smittad och en osmittad hund. Hos vuxna hundar utsöndras virus från övre luftvägarna under en begränsad period efter smittifället och i samband med eventuell reaktivering av en vilande (latent) infektion. Virus kan sannolikt även överföras mellan vuxna hundar vid parning om den smittade hunden har blåsor på penis/i vulva vid parningen, men den smittvägen bedöms vara mindre vanlig.

Den allvarligaste smittspridningen är en direkt överföring av virus från tiken (eller från en annan smittad hund) till valparna i samband med födseln eller straxt efteråt. Hundens herpesvirus kan finnas i tikens nässeekret och vaginalsekret och utsöndras även i stora mängder från sjuka valpar. En tik som nysmittas i samband med dräktigheten löper stor risk att överföra smittan till sina valpar i anslutning till födseln. Det är också möjligt att en tik som är latent infekterad kan reaktivera virus och infektera sin kull. Den smittvägen är troligen inte så vanlig eftersom en tik som har förlorat sin kull i herpesvirusinfektion oftast inte har problem vid efterföljande valpningar. Detta beror troligen på att tiken har tillräckligt mycket antikroppar i blodet för att ge efterföljande kull ett bra skydd via råmjölken. Antikropparna i råmjölken skyddar valpen från att bli allvarligt sjuk men förhindrar inte nödvändigtvis att valpen smittas med virus något senare, men då blir valpen bara lindrigt sjuk.

Diagnos

Som tidigare nämnts kan en obduktion visa om valparna avlidit till följd av herpesvirusinfektion. Man kan också påvisa herpesvirus i organprov från valpar

eller i svabbprov från luftvägar eller könsvägar hos vuxna hundar under de perioder hunden är aktivt smittförande.

Det går också att påvisa antikroppar mot herpesvirus i blodet hos vuxna hundar. Antikropparna visar att hunden träffat på herpesvirus, men kan inte svara på om hunden är smittförande eller inte. Den metod som viruslaboratoriet använder (IPMA) är känsligare än metoden som tidigare använts (SN). Det medför att antikroppar påvisas hos fler hundar idag än före 2001.

Hos hundar där herpesvirus legat latent en tid är det inte säkert att man ser några antikroppar, trots att virus finns kvar i kroppen. För att konstatera om hunden är i akut fas kan man analysera två blodprover tagna med ca 14 dagars mellanrum (parprover). Om mängden antikroppar ökat påtagligt under de 14 dagarna talar det för att hunden har en pågående herpesvirusinfektion.

Behandling av sjuka valpar

Det finns uppgifter om att man på försök behandlat sjuka valpar med medicin som används mot allvarlig herpesinfektion hos spädbarn, men risken för bestående neurologiska problem kan vara påtaglig hos en insjuknad valp som överlever. Den medicin som används på människa, aciclovir, kan orsaka allvarliga förgiftningar (bl.a. njurskador) hos hund redan vid doser på 20 mg/kg, så om behandling av herpessjuka valpar övervägs måste den planeras tillsammans med veterinär och behandling ska aldrig användas i förebyggande syfte.

Åtgärder

Förebyggande åtgärder är viktigast. En dräktig tik bör inte utsättas för onödiga smittrisker. Det innebär att hon exempelvis inte bör vistas i främmande kennel- eller hundgårdsmiljö eller ställas ut. Hon bör heller inte vara i kontakt med kennelns utställnings- eller tävlingshundar eller träffa eventuella nyinköpta hundar. Hundar som har eller nyligen haft kennelhosta kan exempelvis vara smittförande med herpesvirus och utgör alltså en risk för tiken. Nyfödda valpar bör inte ha kontakt med några andra vuxna hundar än sin mamma de första tre veckorna. Man bör också försöka se till att valparnas kroppstemperatur inte sjunker under 38,5 grader om man tror att smittrisk föreligger. Klarar man att hålla valparnas kroppstemperatur uppe kan viruset normalt inte spridas i deras kroppar, även om valparna skulle bli smittade. Temperaturen regleras exempelvis med hjälp av värmelampa, varmt liggunderlag och liknande. Det är naturligtvis inte bra om miljön blir för varm, så termostater och noggrann temperaturkontroll är nödvändig för att inte utsätta valparna för onödiga risker. Den absolut vanligaste smittvägen mellan vuxna hundar är via luftvägarna. Om man emellertid misstänker att tiken har en aktiv herpesvirusinfektion i könsvägarna (dvs blåsor) kan artificiell insemination minska risken för smittöverföring till hanhunden vid parning.

Det forekommer att en tik kan forelora flera kullar. Antikropparna fra en tik som nyligen forelorat sin kull i herpesinfeksjon kan eventuelt anvendes for att hjelpe till att skydda hennes neste valpkull. De nyfodde valparne injiseres da med serum fra sin mamma og far pa sa satt extra antikroppar mot herpesvirus utover de som overføres med mjolken. Kom ihag att den kritiske perioden for dodlig infeksjon bara er de forste levnadsveekorna.

Det finns emellertid också ett vaccin mot herpesvirus som er ett battre alternativ an serumbehandling i problemkennlar. Vaccinet skyddar inte mot infeksjon og ska inte anvendes till valpar, hanhundar eller tikan som inte anvendes i avel. Istallet ges vaccinet till tikan som parats for att pa sa satt se till att antikroppsniivan i ramjolkten blir sa hog som mojligt. Vaccinet kan anvendes i kennlar med aterkommende problem orsakade av herpesvirusinfeksjon, men generellt avrads fra onodiga vaccination under draektigheten. Orsaken er att om hunden skulle drabbas av en allergisk reaksjon (ovanlig biverkning vid vaccination) kan behandlingen mot reaksjonen skada fostren.

Det er ikke realistisk at tikan og hanhundar med antikroppar mot CHV-1 belaggs med avelsforbud. Infeksjonen kan ikke utrotas pa det viset. CHV-1 er vanlig og den viktigaste smittvegen er ikke parning utan direktkontakt sa smittoverforing er sannolikt vanligast ved nos- mot-noskontakt pa tavelingar eller vanlige promenader.

FRIVILLIGE TIL SPEIALEN!

Vi trenger flere til a hjelpe til pa selve arrangementet. Vi trenger noen til a bemanne kiosk og premieutdeling, og noen til a holde et lite oppsyn med selve utstillingsområdet.

Hvis du skal til speialen, kanskje du kan ta et tak?

Jo flere som deltar, jo kortere vakter pa hver!

Hjelp oss a gjore dette til et flott arrangement!

Ring Inger Merete 915 24 838

ÅRETS OPPDRETTER 2007

Grunnlaget for denne konkurransen er resultater fra "Årets utstillingsshiba". Poeng tildeles norske oppdrettere som har hunder fra minst to kombinasjoner med tellende utstillingsresultater. Poeng fra inntil 5 hunder fra hver oppdretter legges sammen.

Her er resultatene, med tellende hunder, deres poeng og antall utstillinger.

1. Kennel Enerhaugen	171	
Benihidemi Av Enerhaugen	45	5
Beniryu av Enerhaugen	38	6
Naohime av Enerhaugen	31	3
Tenko Av Enerhaugen	29	6
Fukume Av Enerhaugen	28	6
2. Kennel Soldoggen	154	
Soldoggen's Beninesa	41	6
Soldoggen's Hirohito	35	6
Soldoggen's Tentai Tiko	31	6
Soldoggen's Wan	28	4
Soldoggen's Oishiiba	19	5
3. Kennel Østbylia	45	
Østbylias Raske Nemo	20	3
Østbylias Tøffe Zorro	15	3
Østbylias Tøffe Bamse	4	1
Østbylias Supre Olivia	3	1
Østbylias Supre Ronaldinho	3	1
4. Kennel Mjærumhøgda	36	
Mjærumhøgda's Hikari Kiyomi	20	4
Mjærumhøgda's Yu Komatsu	8	2
Mjærumhøgda's Ginjishi Ichi	5	1
Mjærumhøgda's Yoshiharu	3	1
5. Kennel Ak-inu-ba	11	
Ak-Inu-Bas Asamoya No Machiko	6	1
Ak-Inu-Bas Daitan Ni Akobo	5	1

ÅRETS JUNIOR/UNGHUND

I denne konkurransen regnes inntil 6 resultater oppnådd i juniorklasse eller unghundklasse. Poeng hentes fra "Årets utstillingsshiba"

Dette er årets juniorer og unghunder:

Nr	Tot	Uts	Hund	Eier
1	42	6	Nattfjærilen Betsu Mikata	T L Strand /P Walle
2	35	6	Soldoggen's Hirohito	T L Strand /P Walle
3	31	3	Naohime av Enerhaugen	Christen Lang
4	27	6	Fukume Av Enerhaugen	Christen Lang
5	21	5	Nattfjærilen Akakabuto	T Eggenheim/ P Walle
6	18	6	Sika Den Stille Fjæring	Lise Brun
7	16	2	Soldoggen's Hiruko	K-O Pedersen/ P Walle
8	16	3	Honto-No Yushin Kuro	Christen Lang
9	16	4	Tatsumaki's Akihime	Laila Nagel
10	15	1	We-Sedso Unryu	Christen Lang
11	15	3	Soldoggen's Ichi Aki-Kaze	Paul Walle
12	15	3	Østbylias Tøffe Zorro	L Lundås / S Skjelbred
13	12	2	Soldoggen's Jet Lee	
14	12	2	Jun Av Enerhaugen	Jorun Kvalheim
15	12	3	Joubeniryu Av Enerhaugen	Stein Kverneland
16	10	2	Noven's Moshi-Moshi	Peiponen / Heinämäki
17	9	1	Två Älvars Aiko	Else Hultgren
18	8	2	Unas Like A Virgin	Unn S Rimstad
19	8	2	Genka Go Ichiokasow Av Enerhaugen	Christen Lang
20	6	1	Ak-Inu-Bas Asamoya No Machiko	Stig M Berg
21	5	1	Jiraiya Av Enerhaugen	Per Roald Haugom
22	4	1	Østbylias Tøffe Bamse	Rune Mortensen
23	4	1	Edeängs Igor	Jeanett Skinnar
24	3	1	Østbylias Supre Olivia	Tone Bergersen
25	3	1	Østbylias Supre Ronaldinho	Lars Erik Susegg
26	3	1	Taichung Spring Affair	Laura Perkinson
27	2	1	Hisakuro Av Enerhaugen	Ove Spjeld
28	2	1	Sakura-Go Shun'you Kensha	Eirik Knudsen
29	2	1	Negi-Inu's Li-Ko Kurojo	Lise Kommisrud
30	2	1	Fujinago Narmenak	Christen Lang
31	2	1	Stämmlocks Fujitaro	I & B Hofflund-Nystad

ÅRETS VETERAN 2007

Pga plassmangel, henvises til andre lister for eiere av den enkelte hund.
Spørsmål om poeng for enkelt resultater, henvises til Eirik Knudsen.

Nr.	Tot	Uts	Hund	Resultater
1	79	6	Nattfjærilen Chujitsu	BIR x6 + 1.BIS x1, 2.BIS x1, 3.BIS x1
2	70	6	Soldoggen's Beninesa	BIR x5 BIMx1 + 2.BIS x1
3	54	5	Ran Av Enerhaugen	BIR x4 BIM x1 +3.BIS x1
4	28	2	San Jo Lucky In Love	BIR x1 BIM x 1 +2.BIS x1
5	33	5	Soldoggen's Hokkyoku No Hoseki	BIR x1 BIM x4 +2.BIS x1
6	27	2	Soldoggen's Ippiki-Ookami	BIR x2 +2.BIS x1
7	21	1	Honto-No Zen-Ya	BIR x1 +1.BIS x1
8	11	1	Soldoggen's Chimpira	BIR x1 +3.BIS x1
9	10	1	Bi len Tinge Ling	BIR x1
10	5	1	Glendalin Fuyu San	BIM x1

FRA STYRET:

NSKs kriterier for utlevering av vandrepremier

Premissene for vandrepremier er at premiene skal vandre videre til nye vinnere. Ved at vandrepremier ikke tilbakeleveres innen fristen, vil ikke nye vinnere kunne få pokalene de har rett på. NSK vil reagere strengt på slik misligholdelse fordi konsekvensene blir så negative for andre medlemmer.

For å få utlevert NSKs vandrepremier må eier av hunden:

1. Være medlem av Norsk Shibaklubb når det gjelder årskonkurranser
Øvrige kriterier gjelder alle typer vandrepremier:
2. Personlig kvittere for mottakelse av pokal og evt bok, og gjennom det forplikte seg til å levere tilbake dette i god stand innen fristen (pokal skal også være inngravert ny vinner eller bok oppdatert med bilde og etterspurte opplysninger)
3. Pokal og evt bok skal leveres NSKs sekretær i god tid før neste årsmøte/Shibaspesialen
4. NSKs sekretær kan etter avtale godkjenne at pokal/bok leveres under Japanspesialen, men da før arrangementet der den skal deles ut til ny vinner
5. Personer som tidligere har brutt reglene ved å ikke ha levert pokal/bok innen angitt frist, kan ikke vinne NSKs vandrepremier påny. Vinner av premien blir i såfall eier av neste hund på listen.
6. Dersom person som ikke selv kan vinne vandrepremier (jvf punkt 5) eier hund sammen med annen person som tilfredsstillt kravet i punkt1, kan vedkommende vinne vandrepremie ved selv å kvittere for den og være personlig ansvarlig for tilbakelevering etter punkt 2 og 3 eller 4

ÅRETS BRUKSSHIBA 2007

			Gren	Res	Poeng
1.	25 p	N UCH Mjærumhøgda`s Yu Komatsu, fører Lise Kommisrud			
	02.10.2007	Moelvenstevnet 2007 (GHK)	AG3M	2. pr	5
	05.05.2007	Nannestad Og Omegn Hundekl	AG3M	2. pr	5
	10.06.2007	Norsk Kennel Klub Østlandet	AG3M	2. pr	5
	10.06.2007	Norsk Kennel Klub Østlandet	H2M	2. pr	5
	05.01.2007	Moss Og Omegn Hundeklubb	H2M	2. pr	5
2.	6 p	Negi-Inu`s Li-Ko Kurojo, fører Lise Kommisrud			
	10.06.2007	Norsk Kennel Klub Østlandet	AG1M	1. pr	3
	06.10.2007	Gjøvik Hundeklubb	AG1M	2. pr	2
	06.10.2007	Gjøvik Hundeklubb	H1M	3. pr	1
3.	3 p	Beniichi av Bjødnatun, fører Lars-Ole Svendsen			
	05.08.2007	Buskerud HHK/ T. Blegeberg	Blodsp	2. pr	2
	04.09.2007	Buskerud EHK/ S. Brattås	Fersksp	7p	1
4.	1 p	Beniichi av Bjødnatun, fører Ingrid A Kvitberg			
	04.09.2007	Buskerud EHK/ S. Brattås	Fersksp	7p	1
	1 p	Kinu Hana Iris, fører Kara Iselin Jensen Pedersen			
	8/26/2007	Norsk Terrier Klub	H1M	3. pr	1

Valp ledig hos Kennel Tatsumaki

Rød hannhund født 7. desember 2007
Far: NUCH Mjærumhøgdas Furyu-Akiaka (Tobi)
Mor: NUCH Østbylias Kvikke Wimba (Wimba)

Inger Merete Ingebrigtsen, Aalbu, 7340 Oppdal

Webadresse: www.tatsumakis.com
--

Mobil: 915 24 838

Planlagt kull hos kennel Østbylia

Vi venter valpekull andre uke i mars
Far: NUCH NV01 NORDV02 Kenzoku No Genki
Mor: Østbylias Modige Bellami

Karen og Sissel Skjelbred, Dalsve, 7710 Sparbu
--

Telefon: 74 14 32 69 Mobil: 975 67 022
--

E-post: k-svends@online.no
--

Webadresse: www.ostbylias.com
--

Valp selges

Tromsø: Vi må dessverre selge vår nye venn Mayu på 7 måneder på grunn av allergi.
Han har selvfølgelig fått alle vaksinene sine og er id-merket.
Bilder og mer informasjon finnes på klubbens hjemmeside

Pris: ca halv pris. Tlf 41 10 22 72. Epost: livtk@kongsbakken.vgs.no

Valpeformidler Ingrid Hofflund-Nystad

e-post: valpeformidler@gmail.com

Blomsterbakken 21c, 1487 Hakadal

Mobil: +47 47415152

* * * * *
VINTERSTEMNING
* * * * *

RETUR: NSK v Terje Håheim
Kongleberget 3, 1727 Sarpsborg